

(ร่าง) แผนปฏิบัติการ
ด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ
ของประเทศไทย
(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	๓
ส่วนที่ ๑ สถานการณ์และความเป็นมา	๔
ส่วนที่ ๒ แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๘
๒.๑ วัตถุประสงค์	๙
๒.๒ วิสัยทัศน์	๙
๒.๓ พันธกิจ	๙
๒.๔ เป้าประสงค์	๙
๒.๕ ค่านิยมหลัก	๑๐
๒.๖ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐	๑๑
๒.๗ ประเด็นยุทธศาสตร์	๑๒
๒.๘ กลยุทธ์	๑๓
ส่วนที่ ๓ การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ และบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๓๘
๓.๑ การขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล	๓๘
๓.๒ บทบาทของหน่วยงาน	๓๙

สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการ ด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

บทนำ

แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ได้จัดทำขึ้น โดยใช้แผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นกรอบและทิศทางภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ แผนแม่บท ประเด็นที่ ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และประเด็นที่ ๑๓ การสร้างเสริมให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมายความว่า ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูงและหมายความว่า ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน รวมทั้งแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (ด้านสาธารณสุข) และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายหลักของแผนปฏิบัติการฯ เพื่อลดอัตราการตายก่อนวัยอันควร (อายุ ๓๐ - ๗๐ ปี) จากโรคไม่ติดต่อ ลงร้อยละ ๒๕ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ (ปีอ้างอิง พ.ศ. ๒๕๕๘) สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และเป้าหมายการป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อระดับโลก เนื้อหาของแผนปฏิบัติการฯ นี้ ให้ความสำคัญกับการบูรณาการข้ามภาคส่วน เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน ท้องถิ่น ภาคส่วนต่างๆ และประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพและมีความสามารถในการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง มีสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี โดยเน้นการบูรณาการกับแผนยุทธศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ได้จัดทำอย่างมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิควิธีประยุกต์เดลฟาย (Applied Delphi Technique) และสังเคราะห์ด้วยวิธีการเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับนี้ มุ่งหมายให้ทุกภาคส่วนนำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย การวางกรอบและทิศทางการดำเนินงาน ติดตามและกำกับดูแลการดำเนินงาน ประเมินผลความสำเร็จของงานโดยคำนึงถึงปัจจัยสนับสนุนการทำงานที่สำคัญที่ใช้ในการขับเคลื่อนงานอย่างสร้างสรรค์และเป็นระบบจากทุกภาคส่วน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อ ทั้งในมิติเฝ้าระวัง สร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค และยกระดับการมีสุขภาวะที่ดีของประชากรไทย

ส่วนที่ ๑

สถานการณ์และความเป็นมา

๑.๑ สถานการณ์โรคไม่ติดต่อของประเทศไทย^๑

โรคไม่ติดต่อ หรือ Non Communicable Diseases (NCDs) เป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับ ๑ ในประเทศไทย มีสาเหตุจากปัจจัยเสี่ยงหนึ่งปัจจัยหรือร่วมหลายปัจจัย ได้แก่ (๑) ปัจจัยเสี่ยงด้านพฤติกรรม (๒) ปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม และ (๓) ปัจจัยเสี่ยงทางเมตาบอลิก กลุ่มโรค NCDs ที่เป็นปัญหาสำคัญทางสาธารณสุขของประเทศไทย ได้แก่ กลุ่มโรคหัวใจและหลอดเลือด (หมายถึง โรคหัวใจขาดเลือด โรคหลอดเลือดสมอง โรคความดันโลหิตสูง) โรคเบาหวาน โรคไตเรื้อรัง โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง และโรคมะเร็ง

สถานการณ์ด้านปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ต่อการเกิดโรค NCDs ในประชากรไทยมีแนวโน้มสูงขึ้น สวนทางกับค่าเป้าหมาย ๙ เป้าหมายขององค์การอนามัยโลก^๒ ความชุกของโรคเบาหวาน และความดันโลหิตสูงยังอยู่ในระดับที่สูง แต่อัตราการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรค NCDs กลับมีแนวโน้มลดลงเป็นลำดับ ซึ่งอธิบายได้จากการเข้าถึงการรักษาที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมมากขึ้น การเพิ่มขึ้นของความชุกของการมีปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ในประชากร ในปัจจุบันเปรียบเสมือนระเบิดเวลาที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน และเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายการรักษาพยาบาล รวมถึงกระทบต่อคุณภาพระบบบริการสุขภาพที่ต้องรองรับจำนวนผู้ป่วยที่จะมากขึ้นในอนาคต

โรค NCDs ทำให้เกิดความสูญเสียต่อเศรษฐกิจไทย ๑.๖ ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙.๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ หรือ Gross domestic product (GDP) โดยร้อยละ ๙๑ (๑.๔๙๕ ล้านล้านบาท) ของความสูญเสียทางเศรษฐกิจ เป็นค่าใช้จ่ายแฝงที่เกิดจากการขาดงานเป็นประจำ เนื่องจากอาการเจ็บป่วยหรือประสิทธิภาพของการทำงานลดลง อันเนื่องมาจากความทุพพลภาพที่เกิดจากโรค NCDs รวมถึงการสูญเสียกำลังการผลิต อันเนื่องมาจากการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรของประชากร ในขณะที่ร้อยละ ๙ ของความสูญเสียทางเศรษฐกิจเป็นการสูญเสียจากค่าใช้จ่ายโดยตรง (ค่ารักษาพยาบาล) มูลค่าประมาณ ๑.๓๙ แสนล้านบาทต่อปี นับเป็นรายจ่ายส่วนใหญ่ของระบบสาธารณสุข

การลงทุนในชุดมาตรการระดับประชากรเพื่อการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าตั้งแต่ ๕ ปีแรก ในขณะที่การลงทุนในมาตรการบำบัดรักษาโรค NCDs จะให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าในระยะเวลา ๑๕ ปี และลดการบริโภคเกลือโซเดียมจะสร้างผลตอบแทนสูงสุด โดยเงินลงทุนทุกๆ บาท ที่ลงทุนเพื่อดำเนินมาตรการลดการบริโภคเกลือโซเดียมของประชากร จะสร้างผลตอบแทนกลับมา ๕.๖๐ บาท ในระยะเวลา ๕ ปี และ ๑๐.๒๖ บาท ในระยะเวลา ๑๕ ปี ชุดมาตรการที่คุ้มค่ารองลงมา คือ การควบคุมยาสูบ การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเพิ่มกิจกรรมทางกาย และมาตรการบำบัดรักษา ตามลำดับ

บริบทใหม่ของการเกิดและคงอยู่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ทั้งเพิ่มโอกาสเสียชีวิตของผู้ป่วยโรค NCDs ที่มีการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) และเพิ่มความเสี่ยงที่จะเป็นโรคเบาหวาน โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคไตเรื้อรัง ของผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) หลังหายจากโควิดแล้ว นอกจากนี้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อส่งผลกระทบต่อความจำกัดในการเข้าถึงสถานพยาบาลในรูปแบบเดิม

มาตรการในการจัดการโรค NCDs ตลอดจนปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเปราะบางจะส่งผลช่วยในการลดปัญหาสังคมอื่นและเกี่ยวข้องกับการบรรลุเป้าหมาย SDGs อื่นด้วย อาทิ ความยากจน (SDG เป้าหมายที่ ๑) การขจัดความหิวโหย (SDG เป้าหมายที่ ๒) ความเหลื่อมล้ำในสังคม (SDG เป้าหมายที่ ๑๐) ความเท่าเทียมทางการศึกษา (SDG เป้าหมายที่ ๔) และความเสมอภาคทางเพศ (SDG

เป้าหมายที่ ๕) นอกจากนี้ การลดปัญหาการสูญเสียผลิตภาพจากการทำงาน (productivity) จากความเจ็บป่วยเกี่ยวข้องกับการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องและการจ้างงานเต็มที่มีผลิตภาพ (SDG เป้าหมายที่ ๘)

๑.๒ การป้องกันและควบคุมปัญหาโรค NCDs ในประเทศไทย

สำหรับประเทศไทย ได้ตอบสนองต่อนโยบายขององค์การอนามัยโลกเพื่อลดอัตราการเจ็บป่วยและการเสียชีวิตจากโรค NCDs ในประชากรไทย จึงได้มีการดำเนินงานแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติ ด้านโรคไม่ติดต่อและปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ได้แก่ (๑) แผนยุทธศาสตร์สุขภาพวิถีชีวิตไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓ (๒) แผนยุทธศาสตร์การป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อระดับชาติ ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ (๓) แผนยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและภาวะอ้วน พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๖๒ (๔) แผนยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓ (๕) แผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๒ (๖) ยุทธศาสตร์การลดการบริโภคเกลือและโซเดียมในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๘ และ (๗) แผนการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓ โดยในแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อระดับชาติ ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้กำหนด ๙ เป้าหมายเพื่อลดภาระการเจ็บป่วย เสียชีวิต และทุพพลภาพที่หลีกเลี่ยงได้อันเกิดจากโรค NCDs

ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีการดำเนินงานเชิงรุกอย่างต่อเนื่องเพื่อควบคุมโรค NCDs แต่ก็ประสบความสำเร็จเพียงบางด้าน กล่าวคือ ปัจจุบันประเทศไทยได้บรรลุเป้าดัชนีชี้วัดความคืบหน้าทางนโยบายเพื่อป้องกันและควบคุมโรค NCDs (NCD Progress Monitor) จำนวน ๑๒ ดัชนี จากทั้งหมด ๑๙ ดัชนี ที่นิยามโดย WHO^๑ แล้ว แต่อย่างไรก็ดี ประเทศไทยยังคงจำเป็นต้องดำเนินมาตรการอื่นๆ ที่จำเป็นเพิ่มเติมเพื่อบรรลุเป้าหมายโรค NCDs ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

๑.๓ สถานการณ์ประเด็นปัญหาและปัจจัยอื่นภายใต้โมเดล ๕x๕^๒

จากเดิมองค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้โรค NCDs และปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญต่อการเกิดโรค NCDs ประกอบไปด้วย ๔ โรค ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคมะเร็ง และโรคทางเดินหายใจเรื้อรัง และ ๔ ปัจจัยเสี่ยง ได้แก่ การสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การมีกิจกรรมทางกายไม่เพียงพอ และการบริโภคอาหารหวานมันเค็มไม่เหมาะสม ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ องค์การอนามัยโลกได้บรรจุให้ปัญหาสุขภาพจิตเป็นอีกหนึ่งโรคของกลุ่มโรค NCDs และปัญหามลพิษทางอากาศ เป็นอีกหนึ่งปัจจัยเสี่ยงสำคัญ ของการเกิดโรค NCDs ดังที่เรียกกันภายหลังว่า “๕x๕ model”^๒

^๑ Noncommunicable diseases progress monitor ๒๐๒๐. Geneva: World Health Organization; ๒๐๒๐ (<https://www.who.int/publications-detail/ncd-progress-monitor-๒๐๒๐>)

^๒ Political declaration of the third high-level meeting of the General Assembly on the prevention and control of non-communicable diseases. Executive Board ๑๔๘th session. ๒๐๒๑, World Health Organization.

การประชุมระดับสูงของสมาชิกสหประชาชาติด้านโรคไม่ติดต่อ (เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2561)
อ้างอิงจาก : WHO, 2018. Available from : <https://www.who.int/ncds/governance/third-un-meeting/brochure.pdf?ua=1>. [19 ธันวาคม 2561]

ภาพที่ ๑ โรครไม่ติดต่อและปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญ (๔x๔ สู่ ๕x๕)

ภายใต้เป้าหมายระดับโลกทั้ง ๙ เป้าหมาย และตัวชี้วัด ๒๕ ตัว ยังไม่มีการกำหนดเป้าหมายสำหรับปัญหาสุขภาพจิตและมลพิษทางอากาศโดยตรง^๓ อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามีประเทศไทยได้มีการติดตามสถานการณ์ด้านสุขภาพจิตและมลพิษทางอากาศอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากข้อมูลสถานการณ์ผู้ป่วยโรคซึมเศร้าของกรมสุขภาพจิต เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕ พบว่า ความชุกของผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยและรักษาเท่ากับร้อยละ ๒.๓๙ และอัตราการเข้าถึงการรักษา เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๘๘.๓ จากร้อยละ ๔๙.๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐^๔ จากการเฝ้าระวังปริมาณฝุ่นละออง PM๒.๕ ในอากาศของกรมควบคุมมลพิษ และวิเคราะห์โดยกรมอนามัย พบว่า ปริมาณฝุ่น PM๒.๕ เฉลี่ยมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ และจำนวนวันที่มีปริมาณฝุ่น PM๒.๕ เกินกำหนดลดลงเช่นกัน อย่างไรก็ตาม พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากปริมาณฝุ่น PM๒.๕ บ่อยครั้ง ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพมหานคร

๑.๔ ประเด็นที่ควรมีการพัฒนาในระยะต่อไป

จากสถานการณ์โรค NCDs ในประเทศไทย และการป้องกันควบคุมโรคที่ผ่านมา พบว่ายังมีประเด็นที่ควรพัฒนา ดังนี้

๑.๔.๑ แผนงาน มาตรการการดำเนินงาน

ควรมีมาตรการเชิงรุกเพื่อป้องกันกลุ่มโรค NCDs อย่างเข้มข้น โดยเน้นนโยบายเชิงป้องกันปัจจัยเสี่ยง (primary prevention) ที่เป็นนโยบายใหม่ๆ เพื่อให้ทุกคนเข้าถึงอาหารที่ปลอดภัยและมีคุณค่าทางโภชนาการอาหารประเภทผัก อาหารพื้นบ้าน และลดการบริโภคอาหารที่มีพลังงานสูงและไขมันสูง เช่น อาหารจานด่วน อาหารสำเร็จรูป ขนมหวาน/ขนมขบเคี้ยว และเครื่องดื่มน้ำตาลหวาน น้ำอัดลม เป็นต้น มาตรการทางภาษีเพิ่มเติมสำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีผลเสียหรืออันตรายต่อสุขภาพ และมีมาตรการทางการเงินการคลัง และ/

^๓ World Health Organization. Noncommunicable Diseases Global Monitoring Framework: Indicator Definitions and Specifications. World Health Organization; ๒๐๑๔ [cited ๒๐๑๕]; Available from: http://www.who.int/nmh/ncdtools/indicators/GMF_Indicator_Definitions_Version_NOV๒๐๑๔.pdf.

^๔ ศูนย์วิจัยและสารสนเทศโรคซึมเศร้า. รายงานการเข้าถึงบริการของผู้ป่วยโรคซึมเศร้าปีงบประมาณ ๒๕๖๕. ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕; Available from: https://thaidepression.com/www/report/main_report/.

หรือมาตรการภาษี เพื่อสนับสนุนการใช้ และ/หรือการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ การสร้างแนวทางป้องกันการแทรกแซงนโยบายสาธารณะของอุตสาหกรรมยาสูบ แอลกอฮอล์ มลพิษ และอาหาร เพื่อให้แน่ใจว่าผลประโยชน์สาธารณะจะมาก่อนผลประโยชน์ทางการค้า นอกจากนี้ ควรสร้างความเข้มแข็งในการบังคับใช้กฎหมายที่สนับสนุนการป้องกันและควบคุมโรค NCDs และส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกันของทุกภาคส่วนและในทุกระดับ รวมทั้งสนับสนุนการทำงานของผู้นำการรณรงค์ และผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change agent) และขับเคลื่อนนโยบายที่จัดการกับโรค NCDs ควรมีการปรับภาพลักษณ์องค์กร (rebranding) และนำแนวทางการตลาดเพื่อสังคม (social marketing) มาใช้เพื่อพัฒนาให้มาตรการสื่อสารมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเทคโนโลยีจัดระบบเฝ้าระวังค้นหากลุ่มเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกลุ่มเสี่ยง/ผู้ป่วยโรค NCDs

๑.๔.๒. กลไกการขับเคลื่อนและการบริหารจัดการ

ควรพัฒนากลไกการประสานระหว่างกระทรวงสาธารณสุขกับหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีแผนการดำเนินงานเพื่อการลดความเสี่ยงที่เป็นระยะยาวต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการ สถานที่ทำงาน และสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ผู้นำของกระทรวงต่างๆ แสดงบทบาทนำในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรค NCDs ในบทบาทความรับผิดชอบของหน่วยงาน นอกจากนี้ กระทรวงสาธารณสุขควรกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบในส่วนกลางและจังหวัด ได้แก่ ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ งานคุ้มครองผู้บริโภค ให้มีบทบาทประสานการดำเนินงานด้านการป้องกันและลดความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับโรค NCDs ให้มากขึ้น

ส่วนที่ ๒

แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ได้จัดทำขึ้น โดยใช้แผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นกรอบและทิศทางภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ แผนแม่บท ประเด็นที่ ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และประเด็นที่ ๑๓ การสร้างเสริมให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) หมายเหตุที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง หมายเหตุที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน แผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การปฏิรูปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสร้างเสริมสุขภาพ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ การป้องกันและดูแลรักษาโรคไม่ติดต่อสำหรับประชาชน และผู้ป่วย รวมทั้งแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (ด้านสาธารณสุข) และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น

- ๑) แผนยุทธศาสตร์สุขภาพวิถีชีวิตไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓
- ๒) แผนปฏิบัติการด้านควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับชาติระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐
- ๓) แผนปฏิบัติการด้านการควบคุมยาสูบแห่งชาติฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐
- ๔) ยุทธศาสตร์การลดการบริโภคเกลือและโซเดียมในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘
- ๕) แผนส่งเสริมกิจกรรมทางกาย พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๓
- ๖) แผนปฏิบัติการราชการระยะ ๕ ปี กรมสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
- ๗) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการด้านอาหารของประเทศไทย ระยะที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
- ๘) แผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ด้านสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐
- ๙) แผนพัฒนาสุขภาพจิตแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐
- ๑๐) ยุทธศาสตร์การจัดการมลพิษ ๒๐ ปี และแผนจัดการมลพิษ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
- ๑๑) แผนการเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมระดับชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๘๐ และแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ภายใต้แผนฯ ระยะที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ และระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

อีกทั้งยังสอดคล้องกับกฎหมายควบคุมปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs เช่น

- ๑) พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑
- ๒) พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐
- ๓) ประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง ฉลากโภชนาการกำหนดปริมาณโซเดียมขั้นต่ำต่อวัน (๒,๐๐๐ มิลลิกรัม/วัน) พ.ศ. ๒๕๖๑

๔) การเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข ห้ามผลิต นำเข้า และจำหน่ายกรดไขมันทรานส์ พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยเป้าประสงค์ของแผนฉบับนี้ เพื่อลดอัตราการตายก่อนวัยอันควร (อายุ ๓๐-๗๐ ปี) จากโรค NCDs ลงร้อยละ ๒๕ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ (ปีอ้างอิง พ.ศ. ๒๕๕๘) สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และเป้าหมายการป้องกันควบคุมโรค NCDs ระดับโลก

แผนปฏิบัติการฯ นี้ให้ความสำคัญกับการบูรณาการข้ามภาคส่วน เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน ท้องถิ่น ภาคส่วนต่าง ๆ และประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพและมี

ความสามารถในการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง มีสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสภาวะที่ดี โดยบูรณาการกับแผนยุทธศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ วัตถุประสงค์

เพื่อเสนอแนวทางให้ทุกภาคส่วนนำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย การวางแผนและทิศทางการดำเนินงาน ติดตามและกำกับดูแลการดำเนินงาน ประเมินผลความสำเร็จของงาน โดยคำนึงถึงปัจจัยสนับสนุนการทำงานที่สำคัญที่ใช้ในการขับเคลื่อนงานอย่างสร้างสรรค์และเป็นระบบจากทุกภาคส่วน ที่/ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพ การป้องกันควบคุมโรค NCDs ทั้งในมิติเฝ้าระวัง สร้างเสริมสุขภาพ ป้องกัน ควบคุมโรค และยกระดับการมีสภาวะที่ดีของประชากรไทย

๒.๒ วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความร่วมมือของทุกภาคส่วน สนับสนุนให้ประชาชนสามารถจัดการสุขภาพตนเองให้พ้นจากโรค NCDs ที่ป้องกันได้อย่างยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐”

คำนิยาม

“ประชาชน” หมายถึง บุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย และมีสัญชาติไทย

“จัดการสุขภาพตนเอง” หมายถึง ความสามารถของประชาชนในการดูแลตนเอง และจัดการปัจจัยเสี่ยงต่อโรค NCDs ร่วมกับสมาชิกในครอบครัว โดยใช้แหล่งสนับสนุนทางสังคมในการเพิ่มความสามารถในการจัดการภาวะสุขภาพโดยเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน

“โรคไม่ติดต่อ” หมายถึง โรค NCDs ๕ โรค ได้แก่ โรคหลอดเลือดหัวใจและหลอดเลือดสมอง โรคมะเร็ง โรคอ้วนและเบาหวาน โรคทางเดินหายใจอุดกั้นเรื้อรัง และความผิดปกติทางจิต ที่สามารถป้องกันได้ด้วยการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตและพฤติกรรมเสี่ยง ได้แก่ พฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ไม่เหมาะสม (มีน้ำตาลสูง ไขมันสูง โซเดียมสูง และ/หรือปริมาณเกินความต้องการของร่างกาย) การมีกิจกรรมทางกายที่ไม่เพียงพอ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่/ยาสูบ และการได้รับมลพิษทางอากาศ

“ยั่งยืน” หมายถึง มีความต่อเนื่องของระบบ กระบวนการและการจัดการป้องกันควบคุมโรค NCDs ของประชาชนและภาคีเครือข่าย

๒.๓ เป้าประสงค์

แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีเป้าหมายให้ประเทศไทยโดยทุกภาคส่วนมีการดำเนินงานอย่างเข้มแข็งในการคุ้มครอง ป้องกัน ควบคุมโรค NCDs อย่างเป็นธรรม เพื่อให้ประชาชนสามารถจัดการสุขภาพตนเองให้พ้นจากโรค NCDs ที่ป้องกันได้ อย่างยั่งยืน ส่งผลให้ “การเสียชีวิตก่อนวัยอันควรของประชาชนจากโรค NCDs ลดลงร้อยละ ๒๕ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ (เทียบจากปี ๒๕๕๘)”

๒.๔ พันธกิจ

สร้างความเข้มแข็งของประเทศไทยในการคุ้มครอง ป้องกัน ควบคุมโรค NCDs อย่างเป็นธรรม ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ๑) พัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ กฎหมาย มาตรการ และดำเนินการ เพื่อให้ประชาชนได้รับความคุ้มครอง และการป้องกันควบคุมโรค NCDs
- ๒) สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพให้ประชาชนสามารถจัดการสุขภาพด้วยตนเอง

- ๓) สร้างระบบนิเวศ เพื่อป้องกันและควบคุมโรค NCDs
- ๔) พัฒนาวัตถุกรรมระบบบริการสุขภาพเน้นการป้องกันโรคและการสร้างเสริมสุขภาพ ที่บูรณาการกับการบริการรักษาให้มีประสิทธิภาพและยืดหยุ่น
- ๕) พัฒนาระบบข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ ให้กับทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

คำนิยาม

“ระบบนิเวศ” หมายถึง นโยบาย กฎหมาย สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติตน แบ่งเป็น ระบบนิเวศที่มีผลต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุขภาพปัญญา หมายถึงรวมถึงรวมทั้งโครงสร้างเชิงระบบ ๗ ด้าน ได้แก่ (๑) ด้านบริการสาธารณสุข (health service system) และข้อมูลสารสนเทศด้านสุขภาพ (๒) ด้านการเงินการคลัง (รวมภาษี) และเศรษฐกิจ (๓) ด้านการศึกษา (๔) ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (๕) ด้านสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศ (๖) ด้านการเมือง และ (๗) ด้านสวัสดิการและสังคม

๒.๕ คำนิยามหลัก

คุณค่าหลักในการดำเนินงานร่วมกัน (shared value) ในการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ของประเทศไทย ประกอบด้วย ๔ คุณค่า “NCDs”

N = Networking - เครือข่าย

หมายถึง กลุ่มภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ที่มีความสนใจในประเด็นโรค NCDs มาแลกเปลี่ยนข้อมูล/ข่าวสาร หรือมีการดำเนินงานร่วมกันและมุ่งช่วยเหลือเกื้อกูล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

C = Cooperation, Coordination, Collaboration - ความร่วมมือ ประสานงาน การทำงานร่วมกัน
หมายถึง การทำงานร่วมกันโดยมีการประสานความร่วมมือของเครือข่ายในการป้องกันควบคุมโรค NCDs

D = Deployment, Development - การนำไปใช้ และการพัฒนา

หมายถึง การถ่ายทอดแผนในการป้องกันควบคุมโรค NCDs สู่การปฏิบัติ รวมทั้งมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

S = Smart - ความชาญฉลาด

“Smart NCDs Network” หมายถึง เครือข่ายร่วมกันออกแบบระบบการทำงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และใช้เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน สนับสนุนให้ประชาชนสามารถจัดการสุขภาพตนเองให้พ้นจากโรค NCDs ที่ป้องกันได้อย่างยั่งยืน

๒.๖ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐

ตัวชี้วัด	เป้าหมายระดับโลกปี ๒๕๖๘	ข้อมูลและปีอ้างอิง	ค่าเป้าหมาย ^๑
๑. การเสียชีวิตก่อนวัยอันควร อายุ ๓๐ - ๗๐ ปี) จากโรค NCDs หลัก ^๒ (ร้อยละ)	ลดลง ๒๕%	๑๓.๒๑% (๒๕๕๘)	๑๑.๐๗
๒. ปริมาณแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ต่อหัวประชากร (ลิตร/คน/ปี) ^๓		๗.๑๓ (๒๕๕๔)	๕.๓๐
๓. ความชุกของการมีกิจกรรมทางกายไม่เพียงพอ (ร้อยละ)	ลดลง ๑๐%	๑๘.๕๐% (๒๕๕๑-๒๕๕๒)	๑๖.๔
๔. ค่าเฉลี่ยปริมาณการบริโภคโซเดียมของประชาชนไทย (อายุ ๑๘ ปีขึ้นไป) (มก./คน/วัน)	ลดลง ๓๐%	๔,๓๕๑ (๒๕๕๒)	๒,๙๐๙
๕. ความชุกของการบริโภคยาสูบในประชากรที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป (ร้อยละ) ^๔	ลดลง ๓๐%	๒๑.๔๐% (๒๕๕๔)	๑๔.๐
๖. ความชุกความดันโลหิตสูงในประชากรที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป (ร้อยละ)	ลดลง ๒๕%	๒๑.๔% (๒๕๕๑-๒๕๕๒)	๑๕.๕
๗. ความชุกโรคอ้วนในประชากรที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป (ร้อยละ)	ไม่เพิ่มขึ้น	๓๔.๗% (๒๕๕๑-๒๕๕๒)	๓๖.๗
๘. ความชุกเบาหวานในประชากรที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป (ร้อยละ)	ไม่เพิ่มขึ้น	๖.๙% (๒๕๕๑-๒๕๕๒)	๖.๙
๙. ประชากรอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือดได้รับคำปรึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและได้รับยาที่เหมาะสมเพื่อป้องกันโรคหัวใจและหลอดเลือดสมอง: (ร้อยละ)	๕๐%	ยังไม่มีข้อมูล (๒๕๕๓)	๕๐
๑๐. การมียาที่จำเป็นและเทคโนโลยีขั้นพื้นฐาน สำหรับรักษา/บริการผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อที่สำคัญในสถานบริการรัฐและเอกชน: (ร้อยละ)	๘๐%	ยังไม่มีข้อมูล (๒๕๕๓)	๘๐
๑๑. คนไทยมีสุขภาพจิตดี (ร้อยละ) ^๕		๘๓ (๒๕๖๕)	๙๐

^๑ ค่าเป้าหมายสอดคล้องกับเป้าหมายระดับโลก SDGs, Global NCDs targets ตามสถานการณ์ของประเทศไทย

^๒ โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคเมะเร็ง โรคเบาหวาน และโรคทางเดินหายใจเรื้อรัง

^๓ แผนปฏิบัติการด้านควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค

^๔ แผนปฏิบัติการด้านการควบคุมยาสูบแห่งชาติ ฉบับที่สาม พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐

^๕ แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กรมสุขภาพจิต

๒.๗ ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ บูรณาการเครือข่ายทุกภาคส่วนในการจัดการโรค NCDs (Smart NCDs Network)

เป้าประสงค์ : ภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันออกแบบระบบการทำงานและใช้เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่ทันสมัย เพื่อปกป้องประชาชนจากโรค NCDs และปัจจัยเสี่ยง

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑.๑ เพื่อพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบาย/ยุทธศาสตร์ชาติในการปกป้องประชาชนจากโรค NCDs และปัจจัยเสี่ยง เพื่อลดผลกระทบทั้งทางด้านสุขภาพและเศรษฐกิจของประเทศ

๑.๒ เพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างเครือข่ายในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรค NCDs อย่างเข้มแข็งบรรลุเป้าหมายตามภารกิจของหน่วยงาน

๑.๓ เพื่อพัฒนาความร่วมมือระหว่างเครือข่ายในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรค NCDs อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๔ เพื่อให้มีการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างเสริมความรู้ (NCDs Health Literacy) ความตระหนักรู้ รู้เท่าทัน และค่านิยม ในการป้องกันควบคุมโรค NCDs ของคนในชาติ

เป้าประสงค์ : ประชาชนมีความรอบรู้ (NCD Health Literacy) ความตระหนักรู้ รู้เท่าทัน และค่านิยม ในการป้องกันควบคุมโรค NCDs ของคนในชาติ

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๒.๑ เพื่อสร้างความรอบรู้ในการจัดการโรค NCDs ด้วยตนเองให้แก่ประชาชน

๒.๒ เพื่อให้มีการสื่อสารเชิงรุกด้านการส่งเสริมสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค NCDs

๒.๓ เพื่อให้ประชาชนได้รับการส่งเสริมความรู้และทักษะที่จำเป็นจนชำนาญที่จะใช้ข้อมูลความรู้ และบริการสุขภาพ เพื่อส่งเสริมสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค NCDs

๒.๔ เพื่อให้มีเครื่องมือและจัดการช่องทางในการสร้างความรอบรู้ที่มีประสิทธิภาพให้กับประชาชน ทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

๒.๕ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถขององค์กร/หน่วยงานสู่การเป็นองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างระบบนิเวศ (Ecosystem) ที่เอื้อต่อการจัดการโรค NCDs ของประเทศ

เป้าประสงค์ : โครงสร้างพื้นฐานในระบบนิเวศโรค NCDs ของประเทศไทยได้รับการปฏิรูปเอื้อต่อการ ปรับเปลี่ยนปัจจัยเสี่ยงต่อโรค NCDs และการดำเนินงานจัดการโรค NCDs

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๓.๑ เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงระบบนิเวศและให้ข้อมูลที่ส่งเสริมสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs แก่ประชาชน

๓.๒ เพื่อปฏิรูปโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนปัจจัยเสี่ยงต่อโรค NCDs และการ ดำเนินงานจัดการโรค NCDs

๓.๓ เพื่อให้มีกลไกเชื่อมโยงข้อมูลการดำเนินงานปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในการจัดการปัจจัย แวดล้อมของโรค NCDs

๓.๔ เพื่อให้มีมาตรการปรับระบบนิเวศที่เอื้อต่อการลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค NCDs ระดับ องค์กร/หน่วยงาน

๒.๘ กลยุทธ์ (ก.)

- กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและสนับสนุนความสามารถในการวิจัยและพัฒนาการจัดการโรค NCDs
- กลยุทธ์ที่ ๒ Health Literacy in all health policies (ความรอบรู้ด้านสุขภาพในทุกนโยบายสุขภาพ) ของประชาชน
- กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาระบบบริหารจัดการโรค NCDs ให้มีสมรรถนะเพิ่มขึ้น (ได้แก่ สมรรถนะบุคลากร การบังคับใช้กฎหมายและมาตรการต่างๆ) รวมทั้งการเพิ่มทรัพยากรและการลงทุนด้านโรค NCDs
- กลยุทธ์ที่ ๔ ตรวจตราเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยง แนวโน้มของโรค NCDs การรายงานข้อมูลสถานการณ์และการจัดการความเสี่ยงให้เป็นไปตามตัวชี้วัดเป้าหมายของประเทศ
- กลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริมการใช้ข้อมูลสารสนเทศ การเผยแพร่บน Platform ต่างๆ เพื่อลดอัตราการเกิดโรค NCDs (รวมทั้งการถอดบทเรียนการระบาดของ COVID-19)
- กลยุทธ์ที่ ๖ พัฒนาและต่อยอดโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ที่รองรับงาน NCDs ทั่วประเทศ
- กลยุทธ์ที่ ๗ ผลักดันนโยบายลดโรค NCDs ในยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และแผนชาติ ถ่ายทอดเชื่อมกับแผนปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมาตรการด้านการเงินการคลัง ในการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs
- กลยุทธ์ที่ ๘ ยกระดับความเข้มแข็งของความร่วมมือสนับสนุนผลักดันความสำคัญของเป้าหมายโรค NCDs ระดับนานาชาติ เพื่อเชื่อมโยงโอกาสในการทำงานเป็นภาคีเครือข่ายร่วมกัน
- กลยุทธ์ที่ ๙ ยกระดับจิตสำนึก ความเข้าใจ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ และความร่วมมือในการดำเนินการจัดการโรค NCDs ของประชาชนและฝ่ายการเมือง
- กลยุทธ์ที่ ๑๐ พัฒนาระบบการจัดการโรค NCDs ให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง
- กลยุทธ์ที่ ๑๑ ใช้กลไกทางภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจร่วมดำเนินการตามแผนระดับต่างๆ
- กลยุทธ์ที่ ๑๒ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการโรค NCDs เช่น Metaverse, Meta Med เป็นต้น

กรอบแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ บูรณาการเครือข่ายทุกภาคส่วนในการจัดการโรค NCDs (Smart NCDs Network)

เป้าประสงค์ ภาคิเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันออกแบบระบบการทำงานและใช้เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่ทันสมัย เพื่อปกป้องประชาชนจากโรค NCDs และปัจจัยเสี่ยง

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ที่ ๑

มิติ	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	เป้าหมาย				
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
ประสิทธิผล	๑.๑ จำนวนนโยบายที่ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการระดับชาติ (สภาผู้แทนฯ ครม. สช. รวมถึง คกก. เฉพาะด้านระดับชาติ เช่น คกก. ขับเคลื่อน NCDs บูห์รี แอลกอฮอล์ อาหาร ออกกำลังกาย PM๒.๕ สุขภาพจิต)	เรื่อง (สะสม ปี ๖๖-๗๐)	๑	๒	๓	๔	๕
คุณภาพบริการ	๒.๑ จำนวนข้อตกลงความร่วมมือของภาคิเครือข่าย NCDs ที่มีการดำเนินการในการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ตามเป้าหมายของเครือข่าย						
	๒.๑.๑ จำนวนข้อตกลงใหม่	เรื่อง	๑	๑	๑	๑	๑
	๒.๑.๒ จำนวนข้อตกลงที่มีการดำเนินการอยู่เป็นปัจจุบัน (ข้อตกลง หมายถึง ระหว่างหน่วยงานระดับประเทศกับภาคิเครือข่าย)	เรื่อง	๒	๓	๔	๕	๖
ประสิทธิภาพ	๓.๑ จำนวนนวัตกรรมที่สนับสนุนการดำเนินงานร่วมกันและการตัดสินใจของเครือข่ายที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง	เรื่อง	๑	๑	๑	๑	๑
การพัฒนาองค์การ	๔.๑ ร้อยละของเครือข่ายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันและควบคุมโรค NCDs						
	๔.๑.๑ จำนวนเครือข่ายและหน่วยงานภาครัฐระดับประเทศที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันและควบคุมโรค NCDs (นิติบุคคลเดียวกัน นับเป็น ๑)	จำนวน	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕
	๔.๑.๒ จำนวนคณะกรรมการสมัชชาสุขภาพจังหวัด	จำนวน (สะสม)	๒๐	๓๕	๕๐	๖๕	๗๗
	๔.๑.๓ จำนวนคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ	จำนวน	๘๘	๑๗๖	๒๖๔	๓๕๒	๔๔๐
	๔.๒ จำนวนเครือข่ายภาคประชาสังคมที่มีศักยภาพจัดการกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับฝ่ายการเมือง						
	๔.๒.๑ เครือข่ายระดับส่วนกลาง	จำนวน	๑	๑	๑	๑	๑
	๔.๒.๒ เครือข่ายระดับท้องถิ่น	จำนวน	๒๐	๓๕	๕๐	๖๕	๗๗

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ยุทธวิธี/แนวทาง	(ร่าง) โครงการสำคัญ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
๑. เพื่อพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบาย/ยุทธศาสตร์ชาติในการปกป้องประชาชนจากโรค NCDs และปัจจัยเสี่ยง เพื่อลดผลกระทบทั้งทางด้านสุขภาพและเศรษฐกิจของประเทศ	- ผลักดันนโยบายลดโรค NCDs ในยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และแผนชาติ ถ่ายทอดเชื่อมกับแผนปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมาตรการด้านการเงินการคลัง ในการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs (ก.๗)	๑. พัฒนาและขับเคลื่อนนโยบาย/ยุทธศาสตร์ชาติในการปกป้องประชาชนจากโรค NCDs และปัจจัยเสี่ยง เพื่อลดผลกระทบทั้งทางด้านสุขภาพและเศรษฐกิจของประเทศ - บูรณาการกิจกรรมในการผลักดันนโยบายของเครือข่ายในระดับต่างๆ ตามกฎหมาย กฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พรบ. ระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ พ.ศ. ๒๕๖๑ - สร้างเสริมบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการป้องกันและควบคุมโรค NCDs และปัจจัยเสี่ยงให้แก่กระทรวง และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายและแผนงานไปสู่การปฏิบัติได้จริงโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (evidence base) - จัดให้มีการถ่ายทอดนโยบายลดโรค NCDs สู่ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน เพื่อนำไปบูรณาการกับแผนปฏิบัติงานของหน่วยงาน - สนับสนุนการพัฒนานโยบายของกระทรวงต่างๆ ในการป้องกันและควบคุมโรค NCDs และปัจจัยเสี่ยง	- โครงการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ลงสู่ปฏิบัติ - โครงการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำข้อเสนอ นโยบายและมาตรการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อหลายภาคส่วน - โครงการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำมาตรการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ ระดับพื้นที่ (สสจ สสอ)	- กรมควบคุมโรค - เครือข่ายโรคไม่ติดต่อไทย - เครือข่ายคนไทยไร้พุง	- หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย - สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย - รัฐวิสาหกิจ - สถาบันวิชาชีพ - ภาคเอกชน - สื่อมวลชน - ภาคประชาสังคม • เครือข่ายลดบริโภคเค็ม • เครือข่ายองค์กรงดเหล้า • สมาพันธ์เครือข่ายแห่งชาติเพื่อสังคมไทยปลอดบุหรี่ • สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย • สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย • สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย • มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค • มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ • มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน • ชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขแห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ยุทธวิธี/แนวทาง	(ร่าง) โครงการสำคัญ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
		(Health in All Policies) - ผลักดันเป้าหมายการลดโรค NCDs ระดับชาติ สู่เครือข่ายและองค์กรทุกระดับ			
๒. เพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างเครือข่ายในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรค NCDs อย่างเข้มแข็งบรรลุเป้าหมายตามภารกิจของหน่วยงาน	- ยกระดับความเข้มแข็งของความร่วมมือของสนับสนุนผลักดันความสำคัญของเป้าหมายโรค NCDs ระดับนานาชาติ เพื่อเชื่อมโยงโอกาสในการทำงานเป็นภาคีเครือข่ายร่วมกัน (ก.๘)	๒. สร้างความร่วมมือเพื่อบรรลุพันธกิจของหน่วยงานเครือข่าย - พัฒนาข้อตกลง/ประเด็นร่วม (shared agenda) เพื่อยกระดับความร่วมมือในการดำเนินงานระหว่างเครือข่าย - ขยายภาคีเครือข่ายการสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนให้ครอบคลุมทุกภาคส่วน - ส่งเสริมความร่วมมือและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของภาคีเครือข่ายในแผนที่เกี่ยวข้อง - สนับสนุนการจัดสรรงบประมาณการดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพ และการใช้ทรัพยากรร่วมกันของเครือข่าย เพื่อมุ่งเน้นการลดโรค NCDs	- โครงการขับเคลื่อนการดำเนินงานเฝ้าระวังและลดการบริโภคเกลือและโซเดียม ระดับจังหวัด	- WHO - CCS NCDs - UNRC – WHO - UN Thematic Working group - กระทรวงสาธารณสุข	- กระทรวงการคลัง - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงการต่างประเทศ - สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ - สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ - สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ยุทธวิธี/แนวทาง	(ร่าง) โครงการสำคัญ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
					- หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย - สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย - สมัชชาสุขภาพจังหวัด - พชอ
๓. เพื่อพัฒนาความร่วมมือระหว่างเครือข่ายในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรค NCDs อย่างมีประสิทธิภาพ	- ตรวจตราเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยง แนวโน้มของโรค NCDs การรายงานข้อมูลสถานการณ์และการจัดการความเสี่ยงให้เป็นไปตามตัวชี้วัดเป้าหมายของประเทศ (ก.๔) - ใช้กลไกทางภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจร่วมดำเนินการตามแผนระดับต่างๆ (ก.๑๑) - ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการโรค NCDs เช่น Metaverse, Meta Med เป็นต้น (ก.๑๒)	๓. ใช้ประโยชน์สูงสุดและยกระดับกลไกการดำเนินงานที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ - พัฒนากลไกการดำเนินงาน เฝ้าระวังและควบคุมปัจจัยเสี่ยงร่วมกัน - วางแผนการดำเนินงานและจัดการฐานข้อมูลให้ได้ผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - สร้างและสนับสนุนเครือข่ายภาคประชาชนให้มีบทบาทในการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค NCDs และปัจจัยเสี่ยงในกลุ่มผู้ป่วย กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ กลุ่มในชุมชน - สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการเฝ้าระวังและดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรค NCDs และปัจจัยเสี่ยงแบบบูรณาการ เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน - สนับสนุนการใช้ประโยชน์ข้อมูล	- โครงการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนในการพัฒนานวัตกรรมการดูแลสุขภาพ - โครงการสร้างเว็บไซต์ NCDs ชาติ สำหรับการทำงานร่วมกัน กลุ่ม ยศ	- กรมควบคุมโรค - ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	- กรมสุขภาพจิต - กรมอนามัย - สำนักงานสถิติแห่งชาติ - สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ - สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ - NECTEC - กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก - กรมการแพทย์ - สำนักงานพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ - กระทรวงแรงงาน - สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ - สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ยุทธวิธี/แนวทาง	(ร่าง) โครงการสำคัญ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
		สารสนเทศ เพื่อดำเนินงาน ป้องกันและควบคุมโรค NCDs และปัจจัยเสี่ยง - จัดทำแนวทาง/ มาตรการส่งเสริมภาคีเครือข่ายให้มีการใช้เทคโนโลยี ในการสร้างเสริมสุขภาพ และการจัดการความรู้เพื่อป้องกันและควบคุมโรค NCDs - ส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรค NCDs			
๔. เพื่อให้มีการเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพ เครือข่ายให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน	- ส่งเสริมและสนับสนุนความสามารถในการ วิจัยและพัฒนาการจัดการโรค NCDs (ก.๑) - พัฒนาระบบบริหารจัดการโรค NCDs ให้มีสมรรถนะเพิ่มขึ้น (ได้แก่ สมรรถนะ บุคลากร การบังคับใช้กฎหมายและมาตรการต่างๆ) รวมทั้งการเพิ่มทรัพยากรและการลงทุนด้านโรค NCDs (ก.๓)	๔. สร้างเวทีการเรียนรู้การจัดการโรคNCDs ในประเทศไทย เพื่อพัฒนาพัฒนาศักยภาพเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน - เพิ่มศักยภาพเครือข่ายในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการป้องกันและควบคุมโรค NCDs และปัจจัยเสี่ยง - สร้างเครือข่ายและกลไกที่เชื่อมการทำงานระหว่างหน่วยงานพื้นที่กับหน่วยงานส่วนกลางของกระทรวงสาธารณสุข โดยผ่านการออกแบบและติดตามนโยบาย - สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานระหว่างเครือข่าย	- โครงการสร้างแรงจูงใจ ส่งเสริมผู้นำสุขภาพในองค์กร (Health Leader) - โครงการสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายแผนงานโรคไม่ติดต่อของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายพลเมืองสุขภาพจิตดี (Civic Group)	- กระทรวงสาธารณสุข - เครือข่ายโรคไม่ติดต่อไทย - เครือข่ายคนไทยไร้พุง	- กระทรวงการพัฒนากำลังคนและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงแรงงาน - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค กรมควบคุมโรค - สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ - สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ - กระทรวงการคลัง - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานสถิติแห่งชาติ

วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ยุทธวิธี/แนวทาง	(ร่าง) โครงการสำคัญ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
		- พัฒนาศักยภาพ องค์ความรู้ กลวิธี การดำเนินงานนโยบายลดโรค NCDs ให้แก่หน่วยงานภาคีเครือข่าย			

กรอบแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างเสริมความรอบรู้ (NCDs Health Literacy) ความตระหนักรู้ รู้เท่าทัน และค่านิยมในการป้องกันควบคุมโรค NCDs ของคนในชาติ

เป้าประสงค์ ประชาชนมีความรอบรู้ (NCDs Health Literacy) ความตระหนักรู้ รู้เท่าทัน และค่านิยมในการป้องกันควบคุมโรค NCDs ของคนในชาติ

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ที่ ๒

มิติ	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	เป้าหมาย				
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
ประสิทธิผล	๒.๑ ร้อยละประชาชนมีความรอบรู้ด้านการสร้างเสริมสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs	ร้อยละ	๕๕	๕๕	๖๐	๖๕	๗๐
คุณภาพบริการ	๒.๒ ร้อยละของประชาชนผู้รับบริการมีความชำนาญในการเข้าถึงและใช้เครื่องมือสร้างความรู้ที่มีความน่าเชื่อถือ	ร้อยละ	๖๐	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐
ประสิทธิภาพ	๒.๓ จำนวนกระบวนการหรือกิจกรรมการบูรณาการการส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพสื่อสารระหว่างเครือข่าย	จำนวน	๖	๗	๘	๙	๑๐
การพัฒนาองค์กร	๒.๔ ร้อยละขององค์กร/หน่วยงานเป็นองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ	ร้อยละ (สะสม)	๒๐	๔๐	๖๐	๘๐	๑๐๐

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ยุทธวิธี/แนวทาง	(ร่าง) โครงการสำคัญ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
๑. เพื่อสร้างความรู้ในการจัดการโรค NCDs ด้วยตนเองให้แก่ประชาชน	- ยกระดับจิตสำนึก ความเข้าใจ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ และความร่วมมือในการดำเนินการจัดการโรค NCDs ของประชาชนและฝ่ายการเมือง (ก.๙)	๑. สร้างความรู้ในการจัดการโรค NCDs ด้วยตนเองให้แก่ประชาชน - สสำรวจความรอบรู้สุขภาพระดับประเทศด้านโรค NCDs - สร้างและผลักดันนโยบาย การสร้างเสริมความรอบรู้สุขภาพด้านโรค NCDs ป้องกันปัจจัยเสี่ยง (Primary prevention) ระดับชุมชน และระดับองค์กร - บูรณาการสร้างเสริมความรอบรู้สุขภาพด้านโรค NCDs ในแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ - สร้างเสริมความรู้และทักษะด้านความรอบรู้ด้านสุขภาพจนประชาชนเกิดความชำนาญ - พัฒนาศักยภาพประชาชน/ ผู้รับบริการ ให้มีความสามารถในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และนำไปสู่การตัดสินใจใส่ใจข้อมูลในการดูแลตนเองได้ - มีการกำกับ ติดตามและประเมินผล การให้ความรอบรู้สุขภาพด้านโรค NCDs อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง	- โครงการ ๑ โรงเรียน ๑ ครูอนามัย สร้างเด็กไทยรอบรู้ด้านสุขภาพ - โครงการประเมินสุขภาพจิตเบื้องต้นด้วย Mental Health Check In	- กรมอนามัย - กรมควบคุมโรค - กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ - กรมสุขภาพจิต - สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ	- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ - กระทรวงศึกษาธิการ - กรมการแพทย์ - กระทรวงแรงงาน - ประกันสังคม - สภาอุตสาหกรรม - กระทรวงมหาดไทย - สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย - เครือข่ายคนไทยไร้พุง - มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค - สมาคมเครือข่ายโรคไม่ติดต่อไทย - เครือข่ายบริโภคเค็ม - สมาคมโรคไต - กรมประชาสัมพันธ์ - คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค กรมควบคุมโรค - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - สำนักงานหลักประกันสุขภาพ

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ยุทธวิธี/แนวทาง	(ร่าง) โครงการสำคัญปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
					แห่งชาติ - เขตสุขภาพที่ ๑ - ๑๒ และกรุงเทพมหานคร - สำนักงานสถิติแห่งชาติ - เครือข่ายสื่อมวลชนนักวิทยุและโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
๒. เพื่อให้มีการสื่อสารเชิงรุกด้านการส่งเสริมสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค NCDs ๓. เพื่อให้ประชาชนได้รับการส่งเสริมความรู้และทักษะที่จำเป็นจนชำนาญที่จะใช้ข้อมูลความรู้และบริการสุขภาพ เพื่อส่งเสริมสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค NCDs	- ส่งเสริมการใช้ข้อมูลสารสนเทศ การเผยแพร่บน Platform ต่างๆ เพื่อลดอัตราการเกิดโรค NCDs (รวมทั้งการถอดบทเรียนการระบาดของ COVID-19) (ก.๕)	๒. สื่อสารเชิงรุกด้านการส่งเสริมสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค NCDs แก่ประชาชน - สร้างและพัฒนาเครือข่ายการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม (การสร้างและพัฒนาความร่วมมือด้านการสื่อสารเพื่อสังคม และเครือข่ายการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน และสื่อมวลชน) - มีแผนการสื่อสารเชิงรุกด้านการส่งเสริมสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค NCDs แก่ประชาชน และสื่อสารอย่างต่อเนื่อง - พัฒนากลยุทธ์การสื่อสารให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นำการ rebranding และแนวทาง social marketing มาใช้ - เพิ่มคุณภาพการสื่อสารให้ครอบคลุมรอบรู้สุขภาพด้านโรค NCDs ใน	- โครงการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพและ HL plus - โครงการเฝ้าระวังและตอบโต้ข่าวสารด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ - โครงการสื่อสารลดหวาน มัน เค็ม	- กรมอนามัย - กรมควบคุมโรค - สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ	- กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ - กรมสุขภาพจิต - กรมประชาสัมพันธ์ - คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ - กระทรวงศึกษาธิการ - กรมการแพทย์ - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค กรมควบคุมโรค - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงมหาดไทย - สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ - สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย - เขตสุขภาพที่ ๑ - ๑๒ และกรุงเทพมหานคร - สำนักงานสถิติแห่งชาติ - องค์กรภาคีเครือข่ายผู้

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ยุทธวิธี/แนวทาง	(ร่าง) โครงการสำคัญ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
		ชุมชน/หมู่บ้าน สถานประกอบการ สถานพยาบาล สถานศึกษา ศาสนสถาน และองค์กรต่างๆ - มีกระบวนการสื่อสารการสร้างเสริมความรู้และทักษะด้านความรู้ด้านสุขภาพจนประชาชนเกิดความชำนาญ - ผลักดันและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลความรู้ด้านการสร้างเสริมสุขภาพให้กับประชาชน รวมถึงประชาชนในพื้นที่ห่างไกล และกลุ่มเปราะบาง			ประกอบกิจการ วิทยุกระจายเสียงภาคประชาชนแห่งประเทศไทย (อวชท.)
๔. เพื่อให้มีเครื่องมือและจัดการช่องทางในการสร้างความรอบรู้ที่มีประสิทธิภาพให้กับประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	- ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการแพทย์และสาธารณสุขในการจัดการโรค NCDs เช่น Metaverse, Meta Med เป็นต้น (ก.๑๒) - ใช้กลไกทางภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจร่วมดำเนินการตามแผนระดับต่างๆ (ก.๑๑) - พัฒนาระบบการจัดการโรค NCDs ให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง	๓. มีเครื่องมือและจัดการช่องทางในการสร้างความรอบรู้ที่มีประสิทธิภาพให้กับประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย - พัฒนาระบบและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อการสร้างความรอบรู้ที่มีประสิทธิภาพ ให้เหมาะสมกับประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย - พัฒนานวัตกรรมต้นแบบสื่อ และวิธีการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการสร้างเสริมสุขภาพและการลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค NCDs - เพิ่มประสิทธิภาพของช่องทางการสื่อสารด้วยเทคโนโลยีและ	- โครงการนำร่องการเฝ้าระวังแหล่งข้อมูลและเครื่องมือสร้างความรอบรู้ของ อปท. ที่รับการถ่ายโอน รพ.สต. - โครงการสื่อสารประชาสัมพันธ์ด้านสุขภาพจิตผ่านสื่อบุคคล - โครงการพัฒนาสื่อหวังผลปรับเปลี่ยนสารและรูปแบบให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย	- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข - กรมอนามัย - กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - กรมควบคุมโรค (สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๙ นครราชสีมา)	- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ - สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ - กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก - กรมควบคุมโรค - กรมการแพทย์ - ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ยุทธวิธี/แนวทาง	(ร่าง) โครงการสำคัญ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
	(ก.๑๐)	นวัตกรรม แก่ประชาชน รวมทั้งในพื้นที่ห่างไกลและกลุ่มเปราะบาง - ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดระบบช่องทางการเฝ้าระวัง ค้นหากลุ่มเสี่ยงโรค NCDs - เพิ่มประสิทธิภาพกลไกทางภาคประชาสังคม ภาคธุรกิจ และทุกภาคส่วนร่วมดำเนินการสร้างเสริมความรอบรู้สุขภาพด้านโรค NCDs - พัฒนาระบบเฝ้าระวัง ควบคุมการสื่อสารและจัดการตอบโต้ ข้อมูลข่าวสารที่เป็นเท็จ สร้างวิถีชีวิตที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพของประชาชน ผ่านช่องทางที่หลากหลาย (โทรทัศน์ วิทยุ วิทยุชุมชน อินเทอร์เน็ต สื่อสิ่งพิมพ์) พร้อมการชี้แจงกรณีข้อมูล ข่าวปลอม ข้อมูลข่าวสารที่สื่อไม่ถูกต้องในการดูแลสุขภาพต่าง ๆ			
๕. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถขององค์กร/หน่วยงานสู่การเป็นองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ	- พัฒนาระบบบริหารจัดการโรค NCDs ให้มีสมรรถนะเพิ่มขึ้น (ได้แก่ สมรรถนะบุคลากร การบังคับใช้กฎหมายและมาตรการต่างๆ) รวมทั้งการเพิ่มทรัพยากรและการลงทุน	๔. เพิ่มขีดความสามารถขององค์กร/หน่วยงานสู่การเป็นองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ - สนับสนุนการพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรรอบรู้สุขภาพด้านโรค NCDs - สร้างแกนนำสุขภาพของภาคีเครือข่ายให้มีศักยภาพและทักษะการสื่อสาร การสร้างเสริมสุขภาพ	- โครงการ Smart อสม. - โครงการ Health Literacy Organization - โครงการสร้างความรู้ความเข้าใจและความรอบรู้ด้านสุขภาพจิต - โครงการจัดการความรู้เพื่อเสริมสร้างความรอบรู้	- กรมอนามัย - กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	- สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข - กรมควบคุมโรค - กรมการแพทย์ - กรมสุขภาพจิต

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ยุทธวิธี/แนวทาง	(ร่าง) โครงการสำคัญ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
	ด้านโรค NCDs (ก.๓) - Health Literacy in all health policies (ความรู้ด้านสุขภาพในทุกนโยบายสุขภาพ) ของประชาชน (ก.๒)	และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านโรค NCDs เพื่อให้ทุกคนในองค์กร/หน่วยงาน มีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี - พัฒนาระบบการทำงานเชิงบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งเชิงระบบให้กับการสื่อสารเพื่อสร้างความรอบรู้ทางสุขภาพในทุกหน่วยงาน - สนับสนุนการทำงานของผู้นำการรณรงค์และผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ (Influencer) เพื่อจัดการความรู้และขับเคลื่อนนโยบายที่จัดการกับโรค NCDs - พัฒนาทักษะบุคลากร (reskill, upskill) ในหน่วยงานและองค์กรให้เหมาะสมและทันสมัยในการทำงาน รวมทั้งตอบสนองต่อข้อจำกัดด้านความรู้ด้านสุขภาพของประชาชน เช่น กระบวนการสื่อสาร และผลิตสื่ออย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการข้อมูลด้านสถานการณ์และความรอบรู้สุขภาพด้านโรค NCDs เป็นต้น	และลดปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามด้านสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร - โครงการสร้างเสริมให้ประชาชนและบุคลากรทางการแพทย์มีความรอบรู้ด้านสุขภาพตามบริบทกรมการแพทย์ - โครงการสถานบริการความรู้ด้านสุขภาพ - โครงการ Thailand ๑๐ For Health ด้วยหลัก ๑๐ อ วิถีชีวิตใหม่ยุคดิจิทัล - โครงการพัฒนาเครือข่ายนักสื่อสารประชาสัมพันธ์ในการสร้างความรอบรู้ระดับประเทศด้านโรคไม่ติดต่อ - โครงการพัฒนาบุคลากรเครือข่ายด้านงานส่งเสริมความรู้สุขภาพ (on demand)		- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก - กระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานสถิติแห่งชาติ - กระทรวงมหาดไทย

กรอบแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างระบบนิเวศ (Ecosystem) ที่เอื้อต่อการจัดการโรค NCDs ของประเทศ

เป้าประสงค์ โครงสร้างพื้นฐานในระบบนิเวศโรค NCDs ของประเทศไทยได้รับการปฏิรูปเอื้อต่อการปรับเปลี่ยนปัจจัยเสี่ยงต่อโรค NCDs และการดำเนินงานจัดการโรค NCDs

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ที่ ๓

มิติ	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	เป้าหมาย				
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
ประสิทธิผล	๑.๑ จำนวนระบบโครงสร้างที่มีการพัฒนาต่อยอดจากการปฏิรูป และมีผลกระทบเชิงบวก เพื่อสร้างความเข้มแข็งต่อการดำเนินงานโรค NCDs	ด้าน	๑	๓ (สะสม)	๗ (สะสม)	๗ (สะสม)	๗ (สะสม)
	๑.๒ จำนวนมาตรการใหม่ที่เอื้อต่อการจัดการโรค NCDs ของประเทศ (มาตรการใหม่ หมายถึง มาตรการที่มีความคุ้มค่าตามกรอบ WHO หรือ มีการประเมินความคุ้มค่าแล้ว)	มาตรการ	๒	๔ (สะสม)	๖ (สะสม)	๘ (สะสม)	๙ (สะสม)
คุณภาพบริการ	๒.๑ ร้อยละของประชาชนตั้งแต่ ๖ ปี ขึ้นไป เข้าถึงระบบนิเวศที่ส่งเสริมสุขภาพที่เอื้อต่อการจัดการโรค NCDs (ข้อมูลจากสำนักงานสถิติสำรวจ ปี ๒๕๖๗ และ ๒๕๗๐)	ร้อยละ	๒๐	๓๐	๔๐	๕๐	๖๐
ประสิทธิภาพ	๓.๑ ระดับความก้าวหน้าของการพัฒนาฐานข้อมูลระบบนิเวศ	ระดับ	๑	๒	๓	๔	๕
	๓.๒ จำนวนโครงการต่อยอดจากการปฏิรูปประเทศในทุกด้าน เพื่อสร้างความเข้มแข็งต่อการดำเนินงานโรค NCDs	โครงการ (สะสม)	๗ (สะสม)	๗ (สะสม)	๗ (สะสม)	๗ (สะสม)	๗ (สะสม)
การพัฒนาองค์กร	๔.๑ ร้อยละหน่วยงาน/ชุมชนที่มีการประกาศใช้แนวทางสร้างเสริมสุขภาพและปรับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค NCDs ๔.๑.๑ สถานที่ทำงานของรัฐ ๔.๑.๒ สถานประกอบการ ๔.๑.๓ สถานศึกษา ๔.๑.๔ ศาสนสถาน ๔.๑.๕ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ./อบต./เทศบาล)	ร้อยละ	๑๐	๒๐	๓๐	๔๐	๕๐

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ยุทธวิธี/แนวทาง	(ร่าง) โครงการสำคัญ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม
๑. เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงระบบนิเวศและให้ข้อมูลที่ส่งเสริมสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs แก่ประชาชน	- พัฒนาระบบบริหารจัดการโรค NCDs ให้มีสมรรถนะเพิ่มขึ้น (ได้แก่ สมรรถนะบุคลากร การบังคับใช้กฎหมาย และมาตรการต่างๆ) รวมทั้งการเพิ่มทรัพยากรและการลงทุนด้านโรค NCDs (ก.๓)	๑. มีมาตรการปรับระบบนิเวศที่เอื้อต่อการลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค NCDs ระดับองค์กร/หน่วยงาน - พัฒนาสมรรถนะหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายและดำเนินการมาตรการด้านโรค NCDs - ส่งเสริมให้มีนโยบายองค์กรสุขภาพดีระดับองค์กรที่พัฒนาสมรรถนะบุคลากร/หน่วยงาน/ชุมชน และสร้างสภาพแวดล้อมสำหรับปรับเปลี่ยนปัจจัยเสี่ยงต่อโรค NCDs เพื่อสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค NCDs ของบุคลากรและผู้รับบริการขององค์กร เช่น สถานที่ทำงานของ รัฐ สถานประกอบการ สถานศึกษา ศาสนสถาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ./อบต./เทศบาล) ตัวอย่างเช่น ๑) Healthy Living ๒) การยกระดับมาตรฐานโรงแรม ร้านอาหาร ผู้ผลิตอาหาร ผู้จำหน่าย ในด้านการส่งเสริมอาหารที่ดีต่อสุขภาพ	- ประชุมวิชาการเครือข่ายสร้างเสริมสุขภาพป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ ในสถานที่ทำงาน (กรมควบคุมโรค-กองโรคไม่ติดต่อ งบ ๗๙,๐๐๐.- บาท) - ภาศิพัฒนนโยบายองค์กรสุขภาพดี (กรมควบคุมโรค-กองโรคไม่ติดต่อ งบ ๒,๐๐๐,๐๐๐.- บาท) - อื่นๆ	- กรมควบคุมโรค (กองกฎหมาย, สำนักงานคณะกรรมการควบคุมแอลกอฮอล์, กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ) - กรมสรรพสามิต - กรมควบคุมโรค (กองโรคไม่ติดต่อ, กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม) - สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (สำนักวิชาการสาธารณสุข) - กรมอนามัย (สำนักส่งเสริมสุขภาพ)	- กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ - สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) - กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น - สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.) - กระทรวงแรงงาน - กรมการศาสนา - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ - เครือข่ายคนไทยไร้พุง
๒. เพื่อปฏิรูปโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนปัจจัย	- พัฒนา ต่อยอด และจัดรูปแบบใหม่ โครงสร้างพื้นฐาน	๒. มีการปฏิรูปโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนปัจจัยเสี่ยงต่อโรค NCDs และการดำเนินงานจัดการโรค	- โครงการ..	- สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ - สำนักงานขับเคลื่อนการ	- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ยุทธวิธี/แนวทาง	(ร่าง) โครงการสำคัญ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม
เสี่ยงต่อโรค NCDs และการดำเนินงาน จัดการโรค NCDs	(Infrastructure) ๗ ด้าน ที่รองรับงาน NCDs ทั่วประเทศให้ เอื้อต่อการปรับเปลี่ยน ปัจจัยเสี่ยงและการ ดำเนินงานจัดการ โรค NCDs (ก.๖)	NCDs - บูรณาการปฏิรูปประเทศทุกด้าน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการแลกเปลี่ยน และร่วมดำเนินการ - ส่งเสริมการศึกษาวิจัยและการ ติดตามและประเมินผลกระทบ - พัฒนานโยบายสาธารณะ/มาตรการ ระดับประชากรในการสร้างปัจจัย เอื้อต่อการลดปัจจัยเสี่ยงที่เป็น ช่องว่าง		ปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการ สร้างความสามัคคี ปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.)	- กระทรวงแรงงาน - สำนักงานคณะกรรมการ ข้าราชการพลเรือน (กพ.) - สำนักงานหลักประกันสุขภาพ แห่งชาติ - ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร สำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข - กรมสรรพสามิต - กรมควบคุมมลพิษ - กรมควบคุมโรค - สำนักงานคณะกรรมการ สุขภาพแห่งชาติ - สำนักงานปลัดสำนัก นายกรัฐมนตรี - สำนักงานคณะกรรมการ กิจการกระจายเสียง กิจการ โทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) - สำนักงานปลัด กระทรวงมหาดไทย - กรมการพัฒนาชุมชน - สำนักงานกองทุนสนับสนุน การสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) - กระทรวงการท่องเที่ยวและ กีฬา

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ยุทธวิธี/แนวทาง	(ร่าง) โครงการสำคัญ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม
		พัฒนา ต่อยอด และจัดรูปแบบใหม่ โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ๗ ด้าน ๑) <u>ด้านบริการสาธารณสุข (health service system) และข้อมูลสารสนเทศด้านสุขภาพ (health information system)</u> ประเด็น - การปฏิรูปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันและดูแลรักษาโรคไม่ติดต่อสำหรับประชาชนและผู้ป่วยต่อเนื่อง (workplace policy, จัดบริการ P&P ในระบบการรักษา, ปรับปรุงชุดสิทธิประโยชน์, Digital Service Platform, ภาษีโซเดียมและ PM ๒.๕)	- โครงการภายใต้แผนการปฏิรูปที่มีการดำเนินการต่อเนื่อง	- กรมควบคุมโรค (กองโรคไม่ติดต่อ, กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม) - สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ - ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.) - กระทรวงแรงงาน - สำนักงานประกันสังคม - กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ - กรมการแพทย์ - สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - กรมสุขภาพจิต - สำนักงานมาย กรุงเทพมหานคร - สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร - กรมสรรพสามิต - กรมควบคุมมลพิษ - สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย - สมาคมธนาคารไทย - หอการค้าไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
		๒) <u>ด้านการเงินการคลัง (รวมภาษี) และเศรษฐกิจ</u> ประเด็น - การส่งเสริมและยกระดับสหกรณ์ และวิสาหกิจเพื่อสังคมในพื้นที่ - ระบบภาษีสรรพสามิตเพื่อสุขภาพ โดยจัดทำมาตรการทางภาษี และ	- โครงการต่อยอดการปฏิรูปด้านการเงินการคลัง (รวมภาษี) และเศรษฐกิจ ในโครงการการส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยได้รับการรับรองสินค้าเกษตรปลอดภัย	- กรมวิชาการเกษตร (กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช) - กรมสรรพากร (กองวิชาการแผนภาษี) - สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	- สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ - สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ - สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - กรมควบคุมโรค

วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ยุทธวิธี/แนวทาง	(ร่าง) โครงการสำคัญ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม
		ราคาของผลิตภัณฑ์ เพื่อส่งเสริม การเข้าถึงผลิตภัณฑ์ที่มีผลดีต่อ สุขภาพ และควบคุมผลิตภัณฑ์ที่มี ผลเสียหรืออันตรายต่อสุขภาพ รวมทั้งธุรกิจหรืออุปกรณ์ที่ สนับสนุนการมีกิจกรรมทางกาย เพิ่มขึ้น การป้องกันมลพิษทาง อากาศ	สารพิษ (ผักและผลไม้) (กรมวิชาการเกษตร-กอง พัฒนาระบบและรับรอง มาตรฐานสินค้าพืช)		- กรมการค้าภายใน กระทรวง พาณิชย์
		๓) ด้านการศึกษา ประเด็น - การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อ ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงใน ศตวรรษที่ ๒๑ - การปฏิรูปการศึกษาการพัฒนา การศึกษาการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม สมรรถนะของนักเรียน ในการสร้าง การเรียนรู้การป้องกันปัจจัยเสี่ยง ทางสุขภาพด้านโรค NCDs	- โครงการต่อยอดการ ปฏิรูปด้านการศึกษา การ พัฒนาการจัดการเรียน การสอนสู่การเรียนรู้ฐาน สมรรถนะ เพื่อตอบสนอง การเปลี่ยนแปลงใน ศตวรรษที่ ๒๑ - กระทรวงศึกษาธิการ ต่อ ยอด BR๒ การปฏิรูปการศึกษาการ พัฒนาการศึกษาการ เรียนรู้เพื่อส่งเสริม สมรรถนะของนักเรียน ใน การสร้างการเรียนรู้การ ป้องกันปัจจัยเสี่ยงทาง สุขภาพด้าน NCDs	- กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม	- กรมอนามัย - กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
		๔) ด้านวัฒนธรรม กีฬาแรงงาน และ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ประเด็น	- โครงการต่อยอดการ ปฏิรูปด้านวัฒนธรรม กีฬาแรงงาน และการ	- สำนักงานกองทุน สนับสนุนการสร้างเสริม สุขภาพ (สสส)	- กรมอนามัย - กระทรวงคมนาคม

วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ยุทธวิธี/แนวทาง	(ร่าง) โครงการสำคัญ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม
		- การส่งเสริมประชาชนเป็นศูนย์กลางในการสร้างวิถีชีวิตทางกีฬา และการออกกำลังกายอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และการสร้างโอกาสทางกีฬา และการพัฒนานักกีฬาอาชีพ - การเดินทาง สวนสาธารณะ สถานที่ออกกำลังกาย ที่เอื้ออำนวยความสะดวก การมีกิจกรรมทางกาย การเดิน การปั่นจักรยาน และใกล้บ้าน สถานที่ทำงาน ชุมชน ได้อย่างเพียงพอและปลอดภัย	พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ การส่งเสริมประชาชนเป็นศูนย์กลางในการสร้างวิถีชีวิตทางกีฬา และการออกกำลังกายอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และการสร้างโอกาสทางกีฬา และการพัฒนานักกีฬาอาชีพ - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา...ส่งเสริมประชาชนเป็นศูนย์กลางการสร้างวิถีชีวิตทางการกีฬาและกิจกรรมทางกาย (C๔)	- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	
		<u>๕) ด้านสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศ</u> ประเด็น - การกำกับดูแลสื่อออนไลน์ และการยกระดับการรู้เท่าทันสื่อ	- โครงการต่อยอดการปฏิรูปด้านสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศ ในโครงการการกำกับสื่อออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับโรคไม่ติดต่อ (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม) - โครงการรู้เท่าทันอาหาร และการตลาดอาหาร (กรมอนามัย-สำนักโภชนาการ)	- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - กรมอนามัย (สำนักโภชนาการ)	- สสส - UNICEF, WHO, WHO-CCS NCDs - สถาบันวิจัยประชากรและสังคม - สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ยุทธวิธี/แนวทาง	(ร่าง) โครงการสำคัญ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม
		๖) <u>ด้านการเมือง</u> ประเด็น - การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการ นโยบายสาธารณะทุกระดับ	- โครงการต่อยอดการปฏิรูปด้านการเมือง ได้แก่ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการ นโยบายสาธารณะทุกระดับ เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริการสาธารณสุข (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี)	- สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	- สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ
		๗) <u>ด้านสวัสดิการและสังคม</u> ประเด็น - การให้พื้นฐานข้อมูลทางสังคม และคลังความรู้ระดับพื้นที่	- โครงการต่อยอดการปฏิรูปด้านสวัสดิการและสังคม การใช้ฐานข้อมูลทางสังคมและคลังความรู้ระดับพื้นที่ (กระทรวงมหาดไทย)	- กระทรวงมหาดไทย - สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.)	-
๓. เพื่อให้มีกลไกเชื่อมโยงข้อมูลการดำเนินงานปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในการจัดการปัจจัยแวดล้อมของโรค NCDs	- ส่งเสริมการใช้ข้อมูลสารสนเทศ การเผยแพร่บน Platform ต่างๆ เพื่อลดอัตราการเกิดโรค NCDs (รวมทั้งการถอดบทเรียนการระบาดของ COVID-19) (ก.๕)	๓. ส่งเสริมการเข้าถึงระบบนิเวศและให้ข้อมูลที่ส่งเสริมสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs แก่ประชาชน - การบูรณาการการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารชุมชน หมู่บ้านใน ๕ ประเด็นปัจจัยเสี่ยง (ยาสูบ แอลกอฮอล์ อาหาร กิจกรรมทางกาย และ PM๒.๕) และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนและเครือข่าย - เสริมสร้างกลไกการมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของตนเอง/ชุมชน	๑. รายปัจจัยเสี่ยง ๕ ประเด็น <u>๑.๑) อาหาร</u> - โครงการขึ้นทะเบียนและควบคุมอาหารปลอดภัย จัดทำฉลาก GDA, ส่งเสริมอาหารผ่านเกณฑ์ฉลากอย่างง่าย (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา)	- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) - สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) - สำนักงานสถิติแห่งชาติ - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - สำนักงานคณะกรรมการ	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - กรมอนามัย - สภาก่อสร้างของผู้บริโภค - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น - กรมสรรพสามิต - กรมควบคุมโรค - กรมควบคุมมลพิษ - กระทรวงแรงงาน - สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ยุทธวิธี/แนวทาง	(ร่าง) โครงการสำคัญ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม
		และสังคม	- โครงการควบคุมการตลาดอาหารและเครื่องดื่มสำหรับเด็ก และควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหาร สำหรับทารกและเด็กเล็ก (กรมอนามัย-สำนักส่งเสริมสุขภาพ) - โครงการส่งเสริมร้านจำหน่ายอาหารที่มีสัญลักษณ์ Clean food Good taste (กรมอนามัย-สำนักโภชนาการ) - โครงการสนับสนุนการสื่อสารฉลากโภชนาการ (สภากาชาดของ ผู้บริโภค) - โครงการควบคุมตลาดและคุณภาพ ความปลอดภัยอาหารที่จำหน่ายในตลาดและริมทาง (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) - โครงการควบคุมการโฆษณาอาหารหวาน มัน	อาหารและยา - กรมอนามัย (สำนักส่งเสริมสุขภาพ) - กรมอนามัย (สำนักโภชนาการ) - สภากาชาดของผู้บริโภค - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - กรมควบคุมมลพิษ - กรมควบคุมโรค (กองโรคจากการประกอบอาชีพ อาชีพสิ่งแวดล้อม) - กรมอนามัย (กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ)	

วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ยุทธวิธี/แนวทาง	(ร่าง) โครงการสำคัญ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม
			เค็ม และเครื่องดื่มบน ป้ายโฆษณา (องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น) ๑.๒) กิจกรรมทางกาย - โครงการส่งเสริมการ สร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการมีกิจกรรมทาง กาย ๑.๓) บุหรี่ - โครงการจำกัดการ เข้าถึงยาสูบ บุหรี่ บุหรี่ ไฟฟ้า ทางกายภาพและ ออนไลน์ - โครงการจำกัดพื้นที่ จำหน่ายและสูบบุหรี่ และจัดทำระบบเฝ้า ระวัง รับเรื่องร้องเรียน ๑.๔) เหล้า - โครงการจำกัดการ เข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทางกายภาพ และออนไลน์ - โครงการจำกัดพื้นที่ จำหน่ายและดื่มสุรา และจัดทำระบบเฝ้าระวัง รับเรื่องร้องเรียน		

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ยุทธวิธี/แนวทาง	(ร่าง) โครงการสำคัญปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม
			๑.๕) PM ๒.๕ - โครงการติดตามตรวจสอบ ประเมิน ฝุ่นละว้าง และรายงานสถานการณ์มลพิษทั่วประเทศ (กรมควบคุมมลพิษ) - โครงการเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษทางอากาศ (กรมควบคุมโรค-กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม) - โครงการประเมินอาการจากการสัมผัสฝุ่นละว้าง และพฤติกรรมป้องกันฝุ่นละว้างขนาดเล็ก PM ๒.๕ (กรมอนามัย-กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ)		
๔. เพื่อให้มีมาตรการปรับระบบนิเวศที่เอื้อต่อการลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค NCDs ระดับองค์กร/	- พัฒนาระบบบริหารจัดการโรค NCDs ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (ได้แก่ สมรรถนะบุคลากร การบังคับใช้	๔. มีกลไกเชื่อมโยงข้อมูลการดำเนินงานปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในการจัดการปัจจัยแวดล้อมของโรค NCDs - บูรณาการแหล่งข้อมูลระบบนิเวศที่	- โครงการส่งเสริมประชาชนเข้าถึงข้อมูลทางสังคมและคลังความรู้ระดับพื้นที่ (กรมส่งเสริมการ	- กรมควบคุมโรค - สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ - สำนักงานสถิติแห่งชาติ	- กระทรวงการคลัง - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ยุทธวิธี/แนวทาง	(ร่าง) โครงการสำคัญ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม
หน่วยงาน	กฎหมาย และ มาตรการต่างๆ) รวมทั้ง การเพิ่มทรัพยากร และการลงทุนด้าน โรค NCDs (ก.๓)	เอื้อต่อสุขภาพเพื่อการตัดสินใจ - พัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูล ข่าวสาร - นำเทคโนโลยีมาปรับปรุงการบังคับ ใช้กฎหมาย - พัฒนาระบบข้อมูลและการใช้ ประโยชน์ข้อมูลในการเฝ้าระวัง เชิงบริหารและประเมินผลนโยบาย ในยุทธศาสตร์ - พัฒนากลไกและมาตรการเพื่อ ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม เทคโนโลยี และเครื่องมือดิจิทัล เพื่อช่วยสนับสนุนการดูแลตนเอง ของประชาชน	ปกครองท้องถิ่น) - โครงการสำรวจ พฤติกรรมด้านสุขภาพ ของประชากร ด้านยาสูบ แอลกอฮอล์ อาหาร และกิจกรรมทางกาย (สำนักงานสถิติแห่งชาติ) - โครงการประเมินระบบ นิเวศที่เกี่ยวข้องกับ NCDs (Ecosystem Assessment) ๔ ด้าน ประกอบด้วย ๑) บริการ ด้านการผลิต ๒) บริการ ด้านการควบคุม ๓) บริการด้านวัฒนธรรม ๔) บริการด้านการ สนับสนุนและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ เครือข่ายภาครัฐ เอกชน และนานาชาติ (สถาบันเทคโนโลยีและ สารสนเทศเพื่อการ พัฒนาที่ยั่งยืน (สทสย.)) โดยศูนย์เทคโนโลยีโลหะ และวัสดุแห่งชาติ สำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีแห่งชาติ		

วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ยุทธวิธี/แนวทาง	(ร่าง) โครงการสำคัญ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม
			(สวทช.) - โครงการรายงานการ ปรับปรุงโครงสร้าง พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับ NCDs		

ส่วนที่ ๓

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ และบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ การขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล

ปัจจัยสำคัญของการวางแผนที่ดี จำเป็นต้องมีกระบวนการนำไปสู่การปฏิบัติที่ดีด้วย และต้องได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบ ในส่วนของการวางแผนปฏิบัติการฯ ได้มีกระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่วมประชุมระดมความคิดเห็นและพิจารณา กำหนดทิศทางการทำงานขององค์การตามที่กล่าวแล้ว ดังนั้น เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าประสงค์ และวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้จึงต้องมีการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๑ แนวทางการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ

การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัตินั้น เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่จะผลักดันการทำงานของกลไกทั้งหมดให้สามารถบรรลุผลลัพธ์ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ และมีส่วนร่วม รวมทั้งต้องอาศัยกระบวนการและกลไกการผลักดันในหลายมิติในการประสานแผนงาน แผนเงิน และแผนคน ในการขับเคลื่อนองค์การร่วมกัน ประสานในแนวทางเดียวกัน เพื่อมุ่งสู่จุดหมายสูงสุด คือ วิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ ความสำเร็จของการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ให้ประสบผลสำเร็จ จึงประกอบด้วย ส่วนสำคัญ ดังนี้

- ๑) คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อแผนปฏิบัติการฯ กลไกสำคัญในการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ มีดังนี้
 - แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
 - ชี้แจงถ่ายทอดแผนฯ ในระดับนโยบาย เพื่อสร้างความเข้าใจและกำหนดกรอบแผนงานโครงการ เตรียมการด้านงบประมาณสำหรับสนับสนุนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการฯ
 - สื่อสารสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ในวงกว้าง โดยการส่งหนังสือราชการและการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์รูปแบบต่าง ๆ
- ๒) ส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำสาระสำคัญของแผนนี้ ไปจัดทำแผนปฏิบัติราชการ/แผนปฏิบัติการของหน่วยงาน
- ๓) สนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรที่จำเป็นในการขับเคลื่อนงานแผน

๓.๑.๒ แนวทางการติดตามและประเมินผล

เมื่อมีการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่าง ๆ แล้ว คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนฯ โดยฝ่ายเลขานุการทำหน้าที่ดำเนินการประสานงาน และวางระบบในการวัดความสำเร็จของการบรรลุเป้าประสงค์ในระดับต่าง ๆ ติดตามและประเมินผล เพื่อช่วยให้ทราบถึงความก้าวหน้า ปัญหา และอุปสรรค ผลกระทบที่เกิดขึ้น เพื่อพิจารณาหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข การติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ จะต้องอาศัยดัชนีชี้วัดความสำเร็จในหลายมิติและหลายระดับ เพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการแนวใหม่ โดยมีการกำหนดระยะเวลาการติดตามประเมินผล ๒ ระยะ ได้แก่ การติดตามประเมินผล การดำเนินงานระยะครึ่งแรกของแผน (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗) เพื่อติดตามประเมินผลการดำเนินงาน และจัดทำข้อเสนอต่อการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ในช่วงต่อไป และการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

ในระยะสิ้นสุดแผน เพื่อประเมินการบรรลุเป้าหมายของแผน และเป็นข้อมูลสำคัญต่อการจัดทำแผนปฏิบัติการ
ระยะต่อไป

๓.๒ บทบาทของหน่วยงาน

ภาคีเครือข่าย/หน่วยงาน	บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ	ยุทธศาสตร์
หน่วยงานภาครัฐ (สังกัดกระทรวงสาธารณสุข)		
๑. กรมควบคุมโรค - กองโรคไม่ติดต่อ - กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม - กองกฎหมาย - สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ - กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ - สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑-๑๒ - สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง	๑) กำหนด พัฒนา ขับเคลื่อนและถ่ายทอดนโยบาย กฎหมาย มาตรการ และมาตรฐาน องค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมถึงงานวิจัย ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไม่ติดต่อ อาทิ การบูรณาการและพัฒนาความร่วมมือระหว่างเครือข่าย การเรียนรู้และพัฒนา ศักยภาพเครือข่าย ๒) บูรณาการความร่วมมือเครือข่าย ประสาน สนับสนุนการดำเนินงาน เฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรค NCDs ตั้งแต่ระดับนโยบาย จนถึงระดับ ปฏิบัติ ทั้งในและระหว่างประเทศ ๓) ประสาน สนับสนุนการดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรค NCDs ตั้งแต่ระดับนโยบาย จนถึงระดับปฏิบัติ ทั้งในและระหว่างประเทศ ๔) พัฒนากลไกการขับเคลื่อน ติดตามประเมิน และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนฯ	๑
	๕) ส่งเสริมความรู้รอบรู้ด้านสุขภาพในทุกนโยบายให้หน่วยงาน/องค์กร/ชุมชน เป็นองค์กรแห่งความรู้ด้านสุขภาพด้าน NCDs ผ่าน Workplace policy ๖) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสุขภาพของประชาชน ในการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงโรค NCDs ระดับประเทศ เขตสุขภาพ จังหวัด และเครือข่าย อาทิ การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง การสื่อสาร เชิงรุก การควบคุมสื่อสาธารณะ การจัดการตอบโต้ข้อมูลข่าวสารอันเป็นเท็จ	๒
	๗) บูรณาการปฏิรูปประเทศด้านอื่นที่เกี่ยวข้องละ ต่อยอดการปฏิรูปด้านโรคไม่ติดต่อเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันและดูแลรักษาโรคไม่ติดต่อสำหรับประชาชนและผู้ป่วย ได้แก่ นโยบายสถานที่ทำงาน (workplace policy) บูรณาการ จัดบริการส่งเสริมป้องกันโรค NCDs (PP&P) ในระบบการรักษา, ปรับปรุงชุดสิทธิประโยชน์, Digital Service Platform, ภาษีโซเดียม และ PM ๒.๕ ๘) กำหนดมาตรการในการปรับระบบนิเวศที่เอื้อต่อการเกิดโรค NCDs ระดับองค์กร/หน่วยงาน อาทิ การจัดทำระบบเฝ้าระวัง การจำกัดพื้นที่จำหน่ายและสูบบุหรี่ การรับเรื่องร้องเรียน ๙) พัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ๑๐) รายงานการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับ NCDs ๑๑) พัฒนาศักยภาพให้มีสมรรถนะในการดำเนินมาตรการบังคับใช้กฎหมายและมาตรการด้าน NCDs	๓
๒. กรมอนามัย	๑) ขับเคลื่อนนโยบายด้านการจัดการปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพและจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ (การ	๑

ภาคีเครือข่าย/หน่วยงาน	บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ	ยุทธศาสตร์
	จัดการปัจจัยเสี่ยงด้าน NCDs) ทั้งในระดับชาติ ระดับท้องถิ่น ระดับ โครงการหรือกิจกรรม ๒) พัฒนาระบบ กลไก การเฝ้าระวัง ด้านการจัดการปัจจัยเสี่ยงและ จัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม (การจัดการปัจจัยเสี่ยงด้าน NCDs) ๓) ศึกษา วิจัย พัฒนาคณะความรู้และเทคโนโลยีในการจัดการปัจจัยเสี่ยง ด้าน NCDs อาทิ การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีกิจกรรมทางกาย ๔) บูรณาการความร่วมมือเครือข่าย ประสาน สนับสนุนการดำเนินงาน สร้างเสริมสุขภาพลดปัจจัยเสี่ยงโรคด้าน NCDs ตั้งแต่ระดับนโยบาย จนถึงระดับปฏิบัติ ทั้งในและระหว่างประเทศ	
	๕) รณรงค์เผยแพร่ความรู้และเทคโนโลยีการส่งเสริมสุขภาพ การจัดการปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ (การจัดการปัจจัยเสี่ยงด้าน NCDs) ๖) ส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพในทุกนโยบายให้หน่วยงาน/องค์กร/ ชุมชน เป็นองค์กรแห่งความรู้ด้านสุขภาพ ๗) เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในเครือข่ายทุกระดับในการ ดำเนินงานสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพที่สอดคล้องกับภารกิจ ของหน่วยงาน ๘) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสุขภาพของประชาชนในการ เฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงโรค NCDs ระดับประเทศ เขตสุขภาพ จังหวัด และเครือข่าย อาทิ การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง การสื่อสารเชิงรุก การควบคุมสื่อสาธารณะ การจัดการตอบโต้ข้อมูลข่าวสารอันเป็นเท็จ ๙) การกำกับติดตาม และประเมินผลการสร้างความรอบรู้ด้านโรค NCDs อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง	๒
	๑๐) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยง โรค NCDs อาทิ ควบคุมการตลาดอาหารและเครื่องดื่มสำหรับเด็ก และควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก การส่งเสริมร้านจำหน่ายอาหารที่มีสัญลักษณ์ Clean food Good taste ๑๑) ประเมินผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม อาทิ PM๒.๕, ขยะ ฯลฯ	๓
๓. กรมสนับสนุนบริการ สุขภาพ	๑) พัฒนาและขับเคลื่อนการจัดการระบบสุขภาพภาคประชาชนด้านการ ป้องกันและควบคุมโรค NCDs โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและ ภาคีเครือข่าย ๒) บูรณาการความร่วมมือเครือข่าย ประสาน สนับสนุนการดำเนินงาน สร้างเสริมสุขภาพลดปัจจัยเสี่ยงโรคด้าน NCDs ตั้งแต่ระดับนโยบาย จนถึงระดับปฏิบัติ	๑
	๓) เพิ่มศักยภาพของแกนนำในตำบล/หมู่บ้าน/ชุมชน ในการสนับสนุน การดำเนินงานสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ ๔) พัฒนาและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสื่อสารเชิงรุก อาทิ สร้างกลไกและช่องทางการสื่อสาร เครื่องมือการจัดการดูแลตนเอง เพื่อสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพที่มีประสิทธิภาพ ๕) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสุขภาพของประชาชนในการ เฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงโรค NCDs ระดับประเทศ เขตสุขภาพ จังหวัด และเครือข่าย อาทิ การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง การสื่อสารเชิงรุก	๒

ภาคีเครือข่าย/หน่วยงาน	บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ	ยุทธศาสตร์
	๖) การกำกับติดตาม และประเมินผลการสร้างความรอบรู้ด้านโรค NCDs อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง	
๔. กรมการแพทย์	๑) บูรณาการความร่วมมือเครือข่าย ประสาน สนับสนุนการดูแลรักษาโรค NCDs ตั้งแต่ระดับนโยบาย จนถึงระดับปฏิบัติ ทั้งในและระหว่างประเทศ	๑
	๒) เพิ่มพูนความรู้และทักษะการปฏิบัติงานแก่บุคลากรทางการแพทย์ เฉพาะทางที่มีคุณภาพ	
	๓) ส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการแพทย์ เช่น Metaverse, Meta Med เพื่อสร้างความรอบรู้ และการจัดการ NCDs	๒
๕. กรมสุขภาพจิต	๑) ขับเคลื่อนนโยบายการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ ด้านสุขภาพจิต ทั้งในระดับชาติ ระดับท้องถิ่น ระดับโครงการหรือกิจกรรม	๑
	๒) บูรณาการความร่วมมือเครือข่าย ประสาน สนับสนุนการดำเนินงาน สร้างเสริมสุขภาพจิตเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงโรคด้าน NCDs ตั้งแต่ระดับนโยบาย จนถึงระดับปฏิบัติ ทั้งในและระหว่างประเทศ	
	๓) พัฒนาองค์ความรู้ และการจัดการความรู้ให้กับประชาชนผ่านสื่อ มีการถอดบทเรียนให้ประชาชนมีความรู้ และตระหนักรู้ในเรื่องของสุขภาพจิต ในแต่ละกลุ่มวัยและกลุ่มเฉพาะหรือกลุ่มเปราะบาง	๒
	๔) พัฒนาระบบสื่อสารประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการใช้ข้อมูล พัฒนาช่องทางการค้นหาข้อมูลมาใช้ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงเทคโนโลยี/องค์ความรู้ด้านสุขภาพจิต	
	๕) ส่งเสริมความรู้รอบรู้ด้านสุขภาพในทุกนโยบายให้หน่วยงาน/องค์กร/ชุมชน เป็นองค์กรแห่งความรู้ด้านสุขภาพด้าน NCDs เช่น สถานประกอบการ/ชุมชน	๓
๖. กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	๑) ขับเคลื่อนนโยบายด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs (ด้านแพทย์แผนไทย) ทั้งในระดับชาติ ระดับท้องถิ่น ระดับโครงการหรือกิจกรรม	๑
	๒) บูรณาการความร่วมมือเครือข่าย ประสาน สนับสนุนการดำเนินงาน สร้างเสริมด้านแพทย์แผนไทย เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงโรคด้าน NCDs ตั้งแต่ระดับนโยบาย จนถึงระดับปฏิบัติ ทั้งในและระหว่างประเทศ	
	๓) ส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในการจัดการโรค NCDs เช่น Metaverse, Meta Med	๒
	๔) บูรณาการสร้างเสริมความรู้สุขภาพด้าน NCDs ในแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ	
	๕) พัฒนานวัตกรรมต้นแบบสื่อ และวิธีการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการดูแลรักษาและป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อนจากโรค NCDs ด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	
	๖) ส่งเสริมความรู้รอบรู้ด้านสุขภาพในทุกนโยบายให้หน่วยงาน/องค์กร/ชุมชน เป็นองค์กรแห่งความรู้ด้านสุขภาพด้าน NCDs เช่น สถานประกอบการ/ชุมชน	๓
๗. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข - ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ	๑) ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑
	๒) ร่วมดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค NCDs ในระดับจังหวัด/	

ภาคีเครือข่าย/หน่วยงาน	บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ	ยุทธศาสตร์
และการสื่อสาร - กองกฎหมาย - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) - สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.) - โรงพยาบาลศูนย์ - โรงพยาบาลทั่วไป - โรงพยาบาลชุมชน - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	อำเภอ/ตำบล และพัฒนาให้เกิดกลไกระดับจังหวัด/พื้นที่ โดย สสจ., สสอ., รพ.ทุกระดับ ๓) ร่วมพัฒนาศักยภาพโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป โดย สสจ. ร่วมกับสำนักงานป้องกันควบคุมโรค	
	๔) บริหารจัดการระบบฐานข้อมูลสุขภาพให้มีคุณภาพ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากระบบข้อมูลด้านโรค NCDs ประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงโดยง่าย ๕) พัฒนานวัตกรรมต้นแบบสื่อ และวิธีการเผยแพร่ข้อมูลด้านการสร้างเสริมสุขภาพและการลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค NCDs ๖) เพิ่มประสิทธิภาพของช่องทางการสื่อสารด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ห่างไกลและกลุ่มเปราะบาง	๒
	๗) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs อาทิ ส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพในทุกนโยบายให้หน่วยงาน/องค์กร/ ชุมชน เป็นองค์กรแห่งความรอบรู้ด้านสุขภาพด้าน NCDs เช่น สถานประกอบการ/ชุมชน และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๓
๘. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	๑) ขับเคลื่อนนโยบายการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ทั้งในระดับชาติ ระดับท้องถิ่น ระดับโครงการหรือกิจกรรม ๒) บูรณาการความร่วมมือเครือข่าย ประสาน สนับสนุนการดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงโรคด้าน NCDs ตั้งแต่ระดับนโยบาย จนถึงระดับปฏิบัติ ทั้งในและระหว่างประเทศ ๓) ควบคุม กำกับดูแลผลิตภัณฑ์สุขภาพให้มีคุณภาพ ปลอดภัย	๑
	๔) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs อาทิ ขึ้นทะเบียนและควบคุมอาหารปลอดภัย จัดทำฉลาก GDA, ส่งเสริมอาหารผ่านเกณฑ์ฉลากอย่างง่าย	๓
๙. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	๑) ร่วมขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ๒) ศึกษา วิจัย พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพ ประเมินความเสี่ยง และแจ้งเตือนภัยสุขภาพ ๓) ถ่ายทอดองค์ความรู้และผลผลิตที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยสู่ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑
	๔) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs อาทิ บริการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ, การสอบเทียบเครื่องมือให้ได้มาตรฐาน และรับรองมาตรฐานทางห้องปฏิบัติการ	๓
หน่วยงานภาครัฐ (นอกภาคกระทรวงสาธารณสุข)		
๑. กระทรวงการคลัง - สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง - กรมสรรพากร - กรมสรรพสามิต	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ ๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ	๑

ภาคีเครือข่าย/หน่วยงาน	บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ	ยุทธศาสตร์
	๓) สร้างและใช้กลไกเพื่อป้องกันไม่ให้ภาคธุรกิจหรือเอกชนเข้ามาแทรกแซงกระบวนการกำหนดนโยบายของรัฐ	
	๔) สนับสนุนการพัฒนางองค์กรให้เป็นองค์กรรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs	๒
	ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs อาทิ การเพิ่มภาษีสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลสูง การบังคับใช้ภาษีสำหรับอาหารที่มีไขมันสูง การขึ้นทะเบียน และควบคุมร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาสูบ	๓
๒. กระทรวงพาณิชย์ - สำนักงานนโยบายและ ยุทธศาสตร์การค้า	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ ๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ ๓) กำหนดนโยบายการค้าและพาณิชย์ที่ส่งเสริมสุขภาพและไม่ทำลายสุขภาพของประชาชน อาทิ อุดหนุนผัก ผลไม้ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงผลิตภัณฑ์ที่มีประโยชน์ และส่งเสริมผู้ประกอบการร้านค้าปลีก ๔) สนับสนุนกฎหมาย นโยบาย หรือมาตรการอื่น ๆ เพื่อต่อต้านผลิตภัณฑ์ที่ทำลายสุขภาพ	๑
	๕) สนับสนุนการพัฒนางองค์กรให้เป็นองค์กรรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs	๒
	๖) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs	๓
๓. สำนักงานคณะกรรมการ สุขภาพแห่งชาติ	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ ๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ ๓) ยกย่องระดับรูปธรรมความสำเร็จของกระบวนการนโยบายสุขภาพ เสริมพลังเครือข่าย สร้างองค์กระต้นแบบ และสร้างสรรค์การสื่อสารกระบวนการพัฒนาขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วม	๑
	๔) สนับสนุนการพัฒนางองค์กรให้เป็นองค์กรรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs	๒
	๕) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs	๓
๔. สำนักงานกองทุนสนับสนุน การสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ ๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ ๓) พัฒนาและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาพัฒนานวัตกรรมต้นแบบสื่อและวิธีการเผยแพร่ในการสื่อสารเชิงรุก สร้างกลไกและช่องทางการสื่อสาร เครื่องมือการจัดการดูแลตนเอง เพื่อสร้างเสริมความรู้และทักษะด้านความรู้ด้านสุขภาพให้แก่ประชาชน รวมทั้งในพื้นที่ห่างไกลและกลุ่มเปราะบาง ๔) เพิ่มศักยภาพของบุคลากร/หน่วยงาน/องค์กร ในการสนับสนุนการดำเนินงานสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ และสนับสนุนความร่วมมือ	๑
		๒

ภาคีเครือข่าย/หน่วยงาน	บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ	ยุทธศาสตร์
	กับหน่วยงานและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ๕) เพิ่มประสิทธิภาพของช่องทางการสื่อสารด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม และสร้างกลไกทางภาคประชาสังคม ภาคธุรกิจ และทุกภาคส่วน	
	๖) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs อาทิ การเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนท้องถิ่นให้มีความสามารถและศักยภาพในการรับมือกับวิกฤตสุขภาพจากโรคอุบัติใหม่ ปัจจัยเสี่ยงอื่นๆ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	๓
๕. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) - สำนักงานสถิติแห่งชาติ	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ ๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ ๓) บูรณาการ เชื่อมโยงสถิติ และข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และส่งเสริมและผลักดันการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลในการจัดการโรค NCDs	๑
	๔) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อพัฒนาศักยภาพประชาชนให้มีความรอบรู้ด้านสุขภาพในการส่งเสริมป้องกัน NCDs และการดูแลตนเอง	๒
	๕) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs อาทิ การกำกับดูแลสื่อออนไลน์ และการยกระดับการรู้เท่าทันสื่อการสำรวจพฤติกรรมด้านสุขภาพของประชากรด้านยาสูบ แอลกอฮอล์ อาหาร และกิจกรรมทางกาย	๓
๖. กระทรวงศึกษาธิการ	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ ๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ	๑
	๓) ส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพในทุกนโยบายสุขภาพและส่งเสริมให้นักเรียน บุคลากร มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ ๔) พัฒนาชุดเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน สร้างกระบวนการสื่อสารเกี่ยวกับการส่งเสริมป้องกันโรค NCDs และสนับสนุนให้เป็นองค์กรแห่งรอบรู้สุขภาพ	๒
	๕) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs อาทิ การปฏิรูปการศึกษาการพัฒนาการเรียนรู้อย่างรู้เท่าทันสื่อเพื่อส่งเสริมสมรรถนะของนักเรียน ในการสร้างการเรียนรู้การป้องกันปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพด้าน NCDs	๓
๗. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ ๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ	๑
	๓) ส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพในทุกนโยบายสุขภาพ และส่งเสริมกระบวนการสื่อสาร ให้นักศึกษา บุคลากร มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ	๒

ภาคีเครือข่าย/หน่วยงาน	บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ	ยุทธศาสตร์
	รวมทั้งพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs ๔) ส่งเสริมการวิจัย และสร้างนวัตกรรมความรอบรู้ในการจัดการโรค NCDs	
	๕) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs	๓
๘. กระทรวงแรงงาน - กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ ๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ ๓) บรรจุสิทธิประโยชน์เพื่อการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อต่าง ๆ เข้าสู่ระบบประกันสังคม อาทิ การคัดกรองโรคการตรวจสุขภาพ และปัจจัยเสี่ยงกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ บริการเลิกบุหรี่ การบำบัดการติดสุรา ๔) ใช้นโยบายเพื่อสนับสนุนให้เจ้าของกิจการและสถานประกอบการสร้างเสริมสุขภาพของพนักงาน อาทิ จำหน่ายหรือให้บริการอาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพในโรงอาหารของสถานประกอบการ (อาหารโซเดียมต่ำ น้ำหวาน มีผักผลไม้มากขึ้น) การจัดบริการอุปกรณ์และพื้นที่สำหรับออกกำลังกาย รวมทั้งทำงานที่ยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนขั้นตอนหรือวิธีการทำงานให้เอื้อต่อการได้เคลื่อนไหวร่างกายหรือปรับเปลี่ยนอิริยาบถตามสมควร การบังคับใช้กฎหมายห้ามสูบบุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออกในสถานประกอบการ ๕) ผสมผสานข้อมูลและความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพและการป้องกันโรค NCDs ไว้ในบทเรียนออนไลน์ของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยเน้นเรื่องการดูแลสุขภาพเมื่อทำงานที่บ้าน ๖) สร้างเครื่องมือหรือกลไกที่ช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมหรือการดำเนินงานที่ส่งเสริมสุขภาพ อาทิ รางวัลประจำปีสำหรับองค์กรหรือสถานประกอบการส่งเสริมสุขภาพดีเด่นผ่านความร่วมมือกับภาคีที่เกี่ยวข้อง	๑
	๗) สร้างและผลักดันนโยบาย การสร้างเสริมความรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs ป้องกันปัจจัยเสี่ยง (Primary prevention) ระดับองค์กร	๒
	๘) พัฒนาศักยภาพพนักงานในสถานประกอบการ ให้มีความรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs มีความสามารถในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และนำไปสู่การตัดสินใจใช้ข้อมูลในการดูแลตนเองได้	
	๙) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs และสนับสนุนการพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs	๓
๙. กระทรวงมหาดไทย - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ ๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ ๓) ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข ในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ	๑

ภาคีเครือข่าย/หน่วยงาน	บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ	ยุทธศาสตร์
	กฎหมายและนโยบายด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs แก่เจ้าหน้าที่ด้านการปกครอง และการบังคับใช้กฎหมายของตำรวจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน ๔) สร้างและผลักดันนโยบาย การสร้างเสริมความรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs ป้องกันปัจจัยเสี่ยง ระดับองค์กร และสนับสนุนการพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs ๕) พัฒนาศักยภาพบุคลากรในหน่วยงานให้มีความรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs และนำไปสู่การตัดสินใจใช้ข้อมูลในการดูแลตนเองได้ ๖) จัดให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาวะสุขภาพของประชาชน ข้อมูลระดับความรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs ของประชาชน และข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยงต่อ NCDs ระดับประเทศ เขตสุขภาพ จังหวัด องค์กร และเครือข่ายต่าง ๆ ๗) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs อาทิ การจัดให้มีฐานข้อมูลทางสังคมและคลังความรู้ระดับพื้นที่ ควบคุมตลาด การจำหน่ายอาหารริมทาง อนุญาตโฆษณาบนป้ายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันควบคุมโรค NCDs ๘) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการป้องกันควบคุมโรค NCDs เพื่อการบริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามภารกิจ และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชน อาทิ การเสริมสร้างกลไกการมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของตนเอง/ ชุมชน และสังคม ๙) พัฒนาสมรรถนะหน่วยงาน/ ชุมชนให้มีการดำเนินงานมาตรการองค์กรตามแนวทางสร้างเสริมสุขภาพและปรับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิด NCDs ในสถานที่ทำงานของรัฐ สถานประกอบการ สถานศึกษา ศาสนสถาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ./อบต./เทศบาล เป็นต้น)	๒
๑๐. กรมประชาสัมพันธ์	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ ๒) สร้างและพัฒนาความร่วมมือด้านการสื่อสารเพื่อสังคม และเครือข่ายการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่น ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน และสื่อมวลชน ๓) มีแผนการสื่อสาร และดำเนินการสื่อสารประชาสัมพันธ์เชิงรุกเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิด NCDs แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง ๔) พัฒนาระบบการสื่อสาร และกลยุทธ์การสื่อสารให้ความรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs ในชุมชน/หมู่บ้าน สถานประกอบการ สถานพยาบาล สถานศึกษา ศาสนสถาน และองค์กรต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อาทิ การนำ rebranding และแนวทาง social marketing มาใช้ ๕) ผลักดันและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลความรู้ด้านการสร้างเสริมสุขภาพให้กับประชาชน รวมถึงประชาชนในพื้นที่ห่างไกล และกลุ่มเปราะบาง ๖) ผลิต เผยแพร่ ให้บริการเอกสาร สื่อโสตทัศนศึกษา รวมทั้งจัดทำ	๑

ภาคีเครือข่าย/หน่วยงาน	บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ	ยุทธศาสตร์
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับโรค NCDs และประสานความร่วมมือด้าน ประชาสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และ สื่อมวลชน	
	๗) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยง โรค NCDs	๓
๑๑. กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของ มนุษย์	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและ ควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ	๑
	๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่าง เครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ	
	๓) ส่งเสริมการวิจัย งานวิชาการ และพัฒนานวัตกรรมทางสังคมเพื่อ ยกระดับคุณภาพชีวิตคนด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs	
	๔) สร้างและพัฒนาความร่วมมือด้านการสื่อสารเพื่อสังคม และเครือข่าย การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่น ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน และสื่อมวลชน	๒
	๕) ร่วมพัฒนากระบวนการสื่อสาร และกลยุทธ์การสื่อสารให้ความรอบรู้ สุขภาพด้าน NCDs ในชุมชน/หมู่บ้าน สถานประกอบการ สถานพยาบาล สถานศึกษา ศาสนสถาน และองค์กรต่าง ๆ ให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น อาทิ การนำ rebranding และแนวทาง social marketing มาใช้	
	๖) ผลักดันและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อการเข้าถึงและใช้ ประโยชน์จากข้อมูลความรู้ ด้านการสร้างเสริมสุขภาพให้กับ ประชาชน รวมถึงประชาชนในพื้นที่ห่างไกล และกลุ่มเปราะบาง	
	๗) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs	๓
๑๒. สำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งชาติ (สวทช.)	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและ ควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ	๑
	๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่าง เครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ	
	๓) พัฒนากลไกและความเชื่อมโยงการวิจัยและการนำเทคโนโลยีมาใช้ พัฒนานวัตกรรมต้นแบบสื่อ และวิธีการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการ สร้างเสริมสุขภาพและการลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค NCDs ในการ สร้างความรอบรู้ให้เหมาะสมกับประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายรวม ทั้งในพื้นที่ห่างไกลและกลุ่มเปราะบาง	๒
	๔) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดระบบช่องทางการเฝ้าระวังค้นหา กลุ่มเสี่ยงโรค NCDs	
	๕) รายงานประเมินระบบนิเวศ ที่เกี่ยวข้องกับ NCDs (Ecosystem Assessment) ๔ ด้าน ประกอบด้วย บริการด้านการผลิต บริการด้าน การควบคุม บริการด้านวัฒนธรรม บริการด้านการสนับสนุนและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และนานาชาติ	๓
	๖) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs อาทิ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับ NCDs	

ภาคีเครือข่าย/หน่วยงาน	บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ	ยุทธศาสตร์
๑๓. สถาบันวิจัยระบบ สาธารณสุข	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ	๑
	๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ	
	๓) สนับสนุนการพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs	๒
๑๕. สำนักงานสถิติแห่งชาติ	๔) ส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณ ความสามารถในการวิจัย และบริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความรู้และผลงานวิจัยและวิชาการด้าน NCDs แก่หน่วยงานของรัฐ เอกชน และสาธารณสุข	
	๕) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศในการวิจัยและการจัดการความรู้ที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs	๓
	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ	๑
๑๗. กรมควบคุมมลพิษ	๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ	
	๓) สนับสนุนการพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs	๒
	๔) ดำเนินการพัฒนาระบบสุขภาพของประชากร ด้านยาสูบ แอลกอฮอล์ อาหาร และกิจกรรมทางกาย	๓
๑๘. กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๕) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs	
	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ	๑
	๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ	
๑๙. กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๓) สนับสนุนเกษตรกรในท้องถิ่นให้สามารถผลิตและจำหน่ายอาหารและผักในท้องถิ่นต่างๆ ในภาครัฐ อาทิ หน่วยงานภาครัฐ โรงพยาบาล และโรงเรียน เป็นต้น ผ่านกลไกเกษตรแบบพันธสัญญา	๒
	๔) สนับสนุนให้เกษตรกรผู้ปลูกยาสูบเปลี่ยนไปปลูกพืชอาหารอื่นหรือทำเกษตรรูปแบบอื่นแทนเพื่อสร้างรายได้เสริมและป้องกันการได้รับพิษจากสารนิโคตินจากการเพาะปลูกยาสูบ	๓
	๕) ประกันราคาสินค้าเกษตรขั้นต่ำให้กับเกษตรกร เพื่อให้ราคาผักและ	

ภาคีเครือข่าย/หน่วยงาน	บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ	ยุทธศาสตร์
	ผลไม้อยู่ในระดับที่เหมาะสมพอที่ผู้บริโภคจะซื้อหารับประทานได้ ๖) ตรวจสอบคุณภาพ (ความปลอดภัย) ของอาหารและสินค้าเกษตรที่ผลิตได้ในท้องถิ่น และส่งเสริมให้ประชาชนบริโภคอาหารและผลผลิตทางการเกษตรที่ผลิตได้เองในท้องถิ่น ๗) กำหนดนโยบายด้านอาหารและเกษตรให้สอดคล้องกับนโยบายด้านสาธารณสุขและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	
	๘) สนับสนุนการพัฒนางานองค์กรให้เป็นองค์กรรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs	๒
	๙) ส่งเสริมและยกระดับสหกรณ์และวิสาหกิจเพื่อสังคมในพื้นที่ และระบบภาษีสรรพสามิตเพื่อสุขภาพ	๓
	๑๐) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs	
๑๙. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ ๒) ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวและกีฬาปลอดภัยในระดับประเทศและระดับโลก โดยสร้างความตระหนักกับภาคการท่องเที่ยว และบริการ เรื่องประโยชน์ของการท่องเที่ยวปลอดภัยโดยใช้ข้อมูลที่นำเชื่อถือ ๓) ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพและสิ่งแวดล้อมในภาคการท่องเที่ยวและบริการโดยรวมมือกับกระทรวงอื่น ๆ และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ๔) ส่งเสริม ปลุกกระแส ให้คนในวงการกีฬามีวิถีชีวิตที่ดีต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และไม่ร่วมงานกับบุคคลดังที่สนับสนุนผลิตภัณฑ์ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ๕) ลงทุนกับโครงสร้างพื้นฐานด้านกีฬาและการออกกำลังกายให้สามารถอำนวยความสะดวกให้กับคนได้ทุกช่วงวัยในพื้นที่ต่างๆ อาทิ พื้นที่สาธารณะ โรงเรียน และหน่วยงานสาธารณะต่าง ๆ ๖) ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ โดยเฉพาะกระทรวงสาธารณสุข ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวไทยในรูปแบบ “Healthy and tasty food” “อาหารที่ดีต่อสุขภาพ รสอร่อยถูกปาก”	๑
	๗) สนับสนุนการพัฒนางานองค์กรให้เป็นองค์กรรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs	๒
	๘) การส่งเสริมประชาชนเป็นศูนย์กลางในการสร้างวิถีชีวิตทางกีฬา และการออกกำลังกายอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และการสร้างโอกาสทางกีฬา และการพัฒนานักกีฬาอาชีพ	๓
	๙) ส่งเสริมประชาชนเป็นศูนย์กลางการสร้างวิถีชีวิตทางการกีฬาและกิจกรรมทางกาย (C๔)	
	๑๐) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs	
๒๐. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ	๑
	๒) สนับสนุนการพัฒนางานองค์กรให้เป็นองค์กรรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs	๒
	๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการ นโยบาย	๓

ภาคีเครือข่าย/หน่วยงาน	บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ	ยุทธศาสตร์
	สาธารณะทุกระดับ อาทิ กระบวนการสมัชชาระดับพื้นที่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริการสาธารณสุข	
ภาคเอกชน/ NGOs / ภาคประชาชน (อาทิ สมาคม สภา ชมรม องค์กร)		
๑. สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ	๑
	๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ	
	๓) สร้างและผลักดันนโยบายการสร้างเสริมความรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs ป้องกันปัจจัยเสี่ยง (Primary prevention) ระดับองค์กร ๔) พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ ให้มีความรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs มีความสามารถในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และนำไปสู่การตัดสินใจในการใช้ข้อมูลดูแลตนเอง ๕) สนับสนุนการพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs	๒
	๖) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs	๓
๒. สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ	๑
	๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ	
	๓) สร้างและผลักดันนโยบายการสร้างเสริมความรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs และป้องกันปัจจัยเสี่ยง (Primary prevention) ระดับองค์กร ๔) สนับสนุนการพัฒนาองค์กร พัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs สามารถตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และนำไปสู่การตัดสินใจในการใช้ข้อมูลดูแลตนเอง ๕) สร้างและพัฒนาความร่วมมือด้านการสื่อสารเพื่อสังคม และการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่น ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน และสื่อมวลชน ๖) สร้างความตระหนัก ความเข้าใจ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ และความร่วมมือในการดำเนินการจัดการ NCDs ของประชาชนและฝ่ายการเมือง	๒
	๗) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs	๓
๓. เครือข่ายคนไทยไร้พุง (สังกัดราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทย)	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ	๑
	๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ	
	๓) กำหนดแนวทางและมาตรการ ตลอดจน สื่อ เครื่องมือ ชุดความรู้ กิจกรรมต่างๆ และการขับเคลื่อนเชิงนโยบาย ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีสุขภาพดี ห่างไกลโรคอ้วน และโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง	๒

ภาคีเครือข่าย/หน่วยงาน	บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ	ยุทธศาสตร์
	๔) ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทั้งด้านโภชนาการ, การออกกำลังกาย และ/หรือการมีกิจกรรมทางกาย และการจัดการอารมณ์ อย่างถูกต้องเหมาะสม ๕) เพิ่มศักยภาพของบุคลากร/หน่วยงาน/องค์กร ในการสนับสนุนการดำเนินงานสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ	
	๖) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs	๓
๔. มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ ๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ	๑
	๓) ส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพในทุกนโยบายสุขภาพและส่งเสริมหน่วยงานให้พัฒนาเป็นองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ	๒
	๔) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs	๓
๕. สมาคมเครือข่ายโรคไม่ติดต่อไทย	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ ๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ	๑
	๓) ส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพในทุกนโยบายสุขภาพและส่งเสริมหน่วยงานให้พัฒนาเป็นองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ	๒
	๔) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs	๓
๖. เครือข่ายลดบริโภคเค็ม	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ ๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ ๓) ผลักดันนโยบายทางกฎหมายในการควบคุมสินค้าอาหารที่มีปริมาณโซเดียมสูง รวมทั้ง ลดภาษีสำหรับอาหารลดเกลือโซเดียม	๑
	๔) ส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพในทุกนโยบายสุขภาพและส่งเสริมหน่วยงานให้พัฒนาเป็นองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ ๕) พัฒนาข้อมูลด้านการบริโภคเกลือโดยการจัดเก็บข้อมูลการบริโภคเกลือในประชากรเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานของประเทศในการสำรวจสุขภาพประชากรไทย ๖) รณรงค์ให้ประชาชนลดการบริโภคเกลือให้ได้อย่างจริงจัง ถ้าผู้บริโภคนิยมอาหารที่เค็มน้อยลง ภาคอุตสาหกรรมและร้านอาหารต่าง ๆ สามารถปรับตัวตามแผนการรณรงค์ในระยะยาว	๒
	๗) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs	๓

ภาคีเครือข่าย/หน่วยงาน	บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ	ยุทธศาสตร์
๗. สมาคมโรคไตแห่งประเทศไทย	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ	๑
	๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ	
	๓) ส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพในทุกนโยบายสุขภาพและส่งเสริมหน่วยงานให้พัฒนาเป็นองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ	๒
	๔) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs	๓
๘. องค์กรภาคีเครือข่ายผู้ประกอบกิจการ วิฤกษ์กระจายเสียงภาค ประชาชนแห่งประเทศไทย (อวท.)	๑) ร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามภารกิจ	๑
	๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ระหว่างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ	
	๓) ส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพในทุกนโยบายสุขภาพและส่งเสริมหน่วยงานให้พัฒนาเป็นองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ	๒
	๔) ร่วมพัฒนาระบบการสื่อสาร และกลยุทธ์การสื่อสารให้ความรอบรู้สุขภาพด้าน NCDs ในชุมชน/หมู่บ้าน สถานประกอบการ สถานพยาบาล สถานศึกษา ศาสนสถาน และองค์กรต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อาทิ การนำ rebranding และแนวทาง social marketing มาใช้	
	๕) ผลักดันและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลความรู้ ด้านการสร้างเสริมสุขภาพให้กับประชาชน รวมถึงประชาชนในพื้นที่ห่างไกล และกลุ่มเปราะบาง	
	๖) ร่วมขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการจัดการปัจจัยเสี่ยงโรค NCDs	๓

เอกสารประกอบการประชุม ห้ามใช้อ้างอิง